

AIZKRAUKLES NOVADA PĻAVIŅU PILSĒTAS, AIVIEKSTES, KLINTAINES UN VIETALVAS PAGASTU TERITORIJAS PLĀNOJUMS

Paskaidrojuma raksts

Redakcija 6.0

Aizkraukles novads 2022

Saturs

Ievads.....	4
PĻAVIŅU PILSĒTAS, AIVIEKSTES, KLINTAINES UN VIETALVAS PAGASTU TERITORIJAS PLĀNOJUMA ĪSTENOŠANAS IZVĒRTĒJUMS.....	6
Apdzīvojums.....	6
Būvniecības aktivitāte.....	21
Funkcionālās zonas, atbilstība un to izmantošana.....	23
Savrupmāju apbūves teritorijas.....	24
Mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorijas.....	25
Daudzstāvu dzīvojamās apbūves teritorijas.....	26
Jauktas centra apbūves teritorijas.....	27
Publiskās apbūves teritorijas.....	28
Rūpnieciskās apbūves teritorijas.....	31
Transporta infrastruktūras teritorijas.....	33
Tehniskās apbūves teritorijas.....	35
Dabas un apstādījumu teritorijas.....	37
Mežu teritorijas.....	38
Lauksaimniecības teritorijas.....	39
Ūdeņu teritorijas.....	40
Secinājumi.....	42
KULTŪRVĒSTURISKAIS MANTOJUMS.....	43
ĪPAŠI AIZSARGĀJAMĀS DABAS TERITORIJAS.....	44
TERITORIJAS PLĀNOJUMA RISINĀJUMI.....	46
Teritorijas plānojuma atbilstība Aizkraukles novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijai.....	46
Teritorijas plānojuma atbilstība Aizkraukles novada Attīstības programmai.....	48
Teritorijas plānojuma atbilstība Zemgales plānošanas reģiona attīstības plānošanas dokumentiem.....	48
Apdzīvotās vietas un to robežas.....	50
Funkcionālās zonas.....	57
Funkcionālo zonu izmantošana.....	57
Transporta attīstības plāns.....	61
Teritorijas ar īpašiem noteikumiem.....	61
Valsts aizsardzības objekti.....	62
Teritorijas izmantošanas un apbūves parametri.....	62
Sarkanās līnijas.....	63

Spēkā esošie lokālpānojumi un detālpānojumi.....	64
Grafiskās daļas risinājumi	64

Ievads

Aizkraukles novada Pļaviņu pilsētas, Aiviekstes, Klintaines un Vietalvas pagastu teritorijas plānojums ir ilgtermiņa teritorijas attīstības plānošanas dokuments, kas izstrādāts, pamatojoties uz Aizkraukles novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2021. - 2034. gadam pamatnostādnēm un Attīstības programmas 2022.-2028. gadam vidēja termiņa mērķiem. Teritorijas plānojumu vajadzības gadījumā var grozīt vai detalizēt.

Aizkraukles novada Pļaviņu pilsētas, Aiviekstes, Klintaines un Vietalvas pagastu teritorijas plānojums (turpmāk tekstā – Teritorijas plānojums) izstrādāts saskaņā ar Pļaviņu novada domes 2018.gada 25.janvāra sēdes lēmumu “Par Pļaviņu novada teritorijas plānojuma izstrādes uzsākšanu” (protokols Nr.1, 27.§), Ministru kabineta (MK) 2014.gada 14.oktobra noteikumiem Nr.628 „Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem” un MK 2013.gada 13.aprīļa noteikumiem Nr.240 “Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi”.

Pļaviņu novads tika izveidots atbilstoši 2008. gada 18.decembrī Saeimā pieņemtajam Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likumam, un tajā apvienotas Pļaviņu pilsēta, Aiviekstes, Klintaines un Vietalvas pagasti (turpmāk – Teritorija). Teritorijas izmantošanas un apbūves prasības nosaka Pļaviņu pilsētas teritorijas plānojums 2006.–2018.gadam, Aiviekstes pagasta teritorijas plānojums 2009. - 2021.gadam, Klintaines pagasta teritorijas plānojums 2008. -2020.gadam un Vietalvas pagasta teritorijas plānojums 2008. – 2020.gadam. Pļaviņu pilsētas un Vietalvas pagasta teritorijas plānojumiem ir izstrādāti Vides pārskati, bet Aiviekstes pagasta teritorijas plānojuma Paskaidrojuma rakstā ietverta sadaļa par vides stāvokli.

Atbilstoši Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likumam, kurš stājās spēkā 2020.gada 23.jūnijā, Pļaviņu novads no 2021.gada 1.jūlija ir iekļauts jaunizveidotajā Aizkraukles novadā un tas ir Pļaviņu novada pašvaldības institūciju, finanšu, mantas, tiesību un saistību pārņēmējs, tai skaitā tiek turpināta bijušā Pļaviņu novada teritorijas plānojuma izstrāde, kas ir būtiska teritorijas izmantošanai un turpmākajai attīstībai. Ņemot vērā, ka Teritorijas plānojuma izstrāde uzsākta pirms administratīvi teritoriālās reformas un tiek turpināta pēc novadu apvienošanas, Teritorijas plānojuma dokumentos izmantota un analizēta dažādu periodu informācija un iestāžu nosaukumi, atbilstoši kontekstam.

Saskaņā ar MK 2004.gada 23.februāra noteikumiem Nr.157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” III daļu tika veiktas konsultācijas ar Valsts vides dienesta Madonas reģionālo vides pārvaldi, Veselības inspekciju un Dabas aizsardzības pārvaldes Latgales reģionālo administrāciju. Rezultātā Vides pārraudzības valsts birojam tika lūgts izvērtēt nepieciešamību pēc ietekmes uz vidi stratēģiskā novērtējuma procedūras piemērošanu plānošanas dokumentam. Saskaņā ar Vides pārraudzības valsts biroja 2018.gada 14.septembra lēmumu Nr.4-02/6, Teritorijas plānojumam tika piemērota stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra.

Teritorijas plānojums sastāv no četrām daļām - Paskaidrojuma raksta, Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumiem, Grafiskās daļas un Pārskata par teritorijas plānojuma

izstrādi. Paskaidrojuma raksts ietver Pļaviņu novadā spēkā esošo Pļaviņu pilsētas teritorijas plānojuma 2006. –2018. gadam, Aiviekstes pagasta teritorijas plānojuma 2009.-2021. gadam, Klintaines pagasta teritorijas plānojuma 2008. -2020. gadam un Vietalvas pagasta teritorijas plānojuma 2008.–2020. gadam īstenošanas izvērtējumu, kā arī Pļaviņu novada teritorijas plānojuma risinājumu aprakstu un tā atbilstību Pļaviņu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijai un Attīstības programmai. Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi nosaka prasības teritorijas izmantošanai katrā funkcionālajā zonā, apbūves parametrus un citas prasības. Grafisko daļu veido novada karte, kur attēlots funkcionālais zonējums, aizsargjoslas, dažādi infrastruktūras objekti un teritorijas. Karte sastādīta, izmantojot Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūras (LĢIA) 2014.-2015.gadā sagatavotās topogrāfiskās kartes mērogā 1:10000 un 2015.gada ortofotokartes, kā arī Valsts zemes dienesta (VZD) uzturētās Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmas datus. Pārskatā par teritorijas plānojuma izstrādi ir apkopoti visi ar teritorijas plānojuma izstrādes procedūru saistītie dokumenti un materiāli. Aizkraukles novada saistošie noteikumi ir Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi un Grafiskās daļas karte.

PĻAVIŅU PILSĒTAS, AIVIEKSTES, KLINTAINES UN VIETALVAS PAGASTU TERITORIJAS PLĀNOJUMA ĪSTENOŠANAS IZVĒRTĒJUMS

Spēkā esošo Pļaviņu pilsētas, Aiviekstes, Klintaines un Vietalvas pagastu teritorijas plānojumu īstenošanas izvērtējumā tiek apskatīts pilsētas un pagastu apdzīvojums, būvniecība un esošo funkcionālo zonu izmantošana un to atbilstība MK 2013. gada 30.aprīļa noteikumos Nr.240 "Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi" noteiktajām funkcionālajām zonām.

Apdzīvojums

Teritorijas kopējā platība ir 376,8 km², no kuras Pļaviņu pilsēta aizņem 7 km², Aiviekstes pagasts 144,84 km², Klintaines pagasts 94,13 km² un Vietalvas pagasts 130,43 km².

Teritorijas plānojumā ietvertā teritorija atrodas valsts centrālajā daļā un ietilpst Zemgales plānošanas reģionā. Teritorija robežojas ar Madonas un Jēkabpils novadiem. Daugava veido robežu ar Jēkabpils novadu, bet Aiviekste – ar Jēkabpils un Madonas novadu.

Apdzīvojuma struktūru Teritorijā veido Pļaviņu pilsēta, vēsturiskie ciemi - Stukmaņi, Rīteri, Vietalva, Odziena, Kriškalni, Īvāni, Kūģi, Maiļupsala un Krievciems, kā arī lauku teritorijās esošās viensētas un viensētu grupas.

Uzsākot Teritorijas plānojuma izstrādi apdzīvojuma centru līmeņi un tajos plānoto pakalpojumu grozi bija noteikti Pļaviņu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijā 2013. – 2035.gadam, ņemot vērā iedzīvotāju skaitu, apbūves struktūru un sociālās infrastruktūras nodrošinājumu, kā arī iedzīvotāju skaita un saimnieciskās darbības prognožu perspektīvas.

Bija noteikti trīs līmeņu attīstības centri:

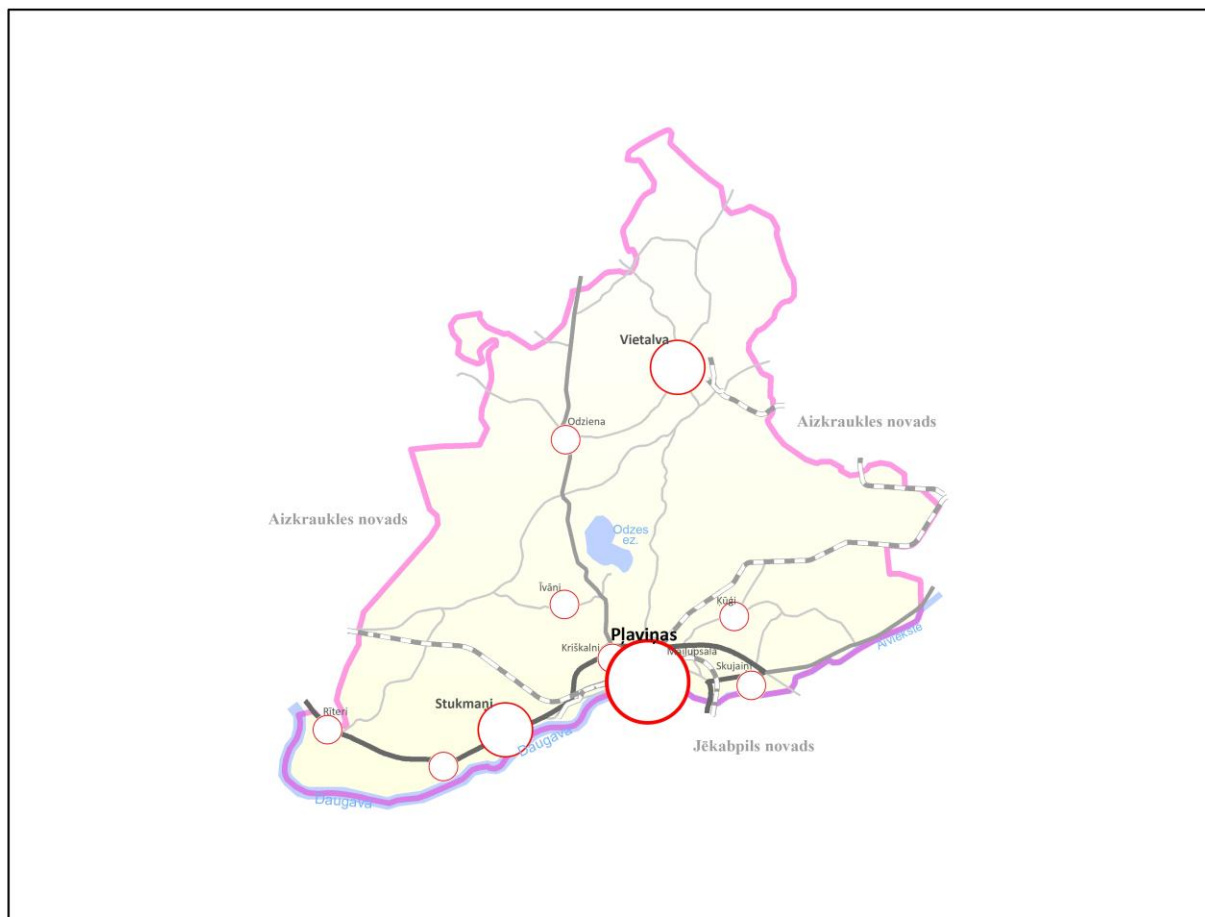
Novada nozīmes centrs	PĻAVIŅAS
Vietējas nozīmes centrs	STUKMAŅI, VIETALVA
Pirmā līmeņa centrs	ODZIENA, ĶŪĢI, RĪTERI, KRIEVCIEMS, KRIŠKALNI, MAIĻUPSALA

Jaunā Aizkraukles novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2021.-2034.gadam telpiskās attīstības perspektīva konceptuāli parāda vēlamo novada telpisko attīstību un teritorijas plānošanas trīs virzienus: apdzīvojuma telpisko plānojumu, industriālo teritoriju attīstību un lauku teritorijas attīstību. Apdzīvojuma struktūrā Pļaviņu pilsēta noteikta kā novada nozīmes attīstības centrs, bet Stukmaņi, Vietalva, Odziena un Kriškalni – vietējas nozīmes attīstības centri.

Novada administratīvais centrs atradās Pļaviņu pilsētā. Ciema statuss ir noteikts 9 ciemiem – Īvāni, Krievciems, Kriškalni (Aiviekstes pagasta centrs), Ķūģi, Maiļupsala, Rīteri, Stukmaņi (Klintaines pagasta centrs), Odziena un Vietalva, kas ir Vietalvas pagasta centrs. Dabā nav izteiktas robežas starp Pļaviņu pilsētu, Kriškalnu ciemu un Maiļupsalu. Ap 80% novada iedzīvotāju

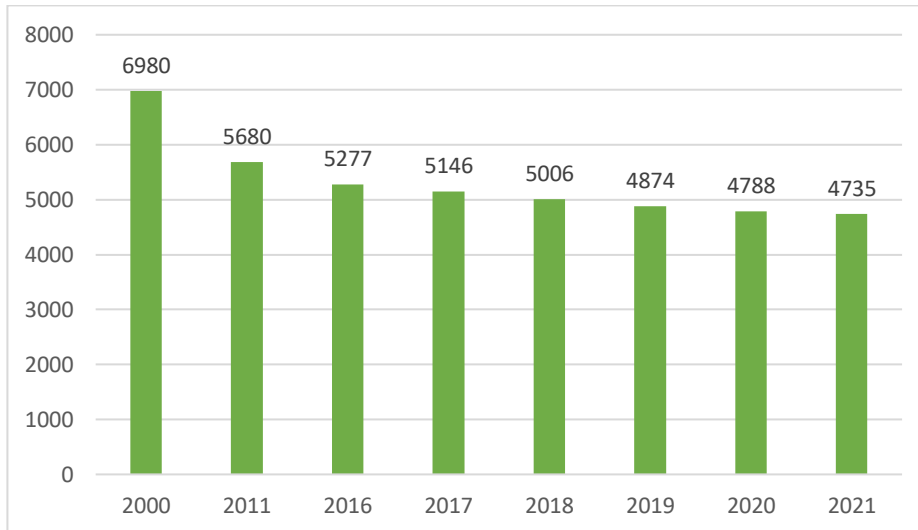
koncentrējušies Pļaviņu pilsētā un ciemos - pilsētā dzīvo aptuveni 61,3% novada iedzīvotāju, ciemos 16,8%. Vidējais iedzīvotāju blīvums novadā – 16,7 iedzīvotāji uz km² (sk. 1.attēlu).

Aiviekstes pagasta Skujaiņiem teritorijas plānojumā noteikta robeža, taču nav veikta ciema statusa reģistrēšana Valsts zemes dienesta uzturētajā Valsts adrešu reģistrā.

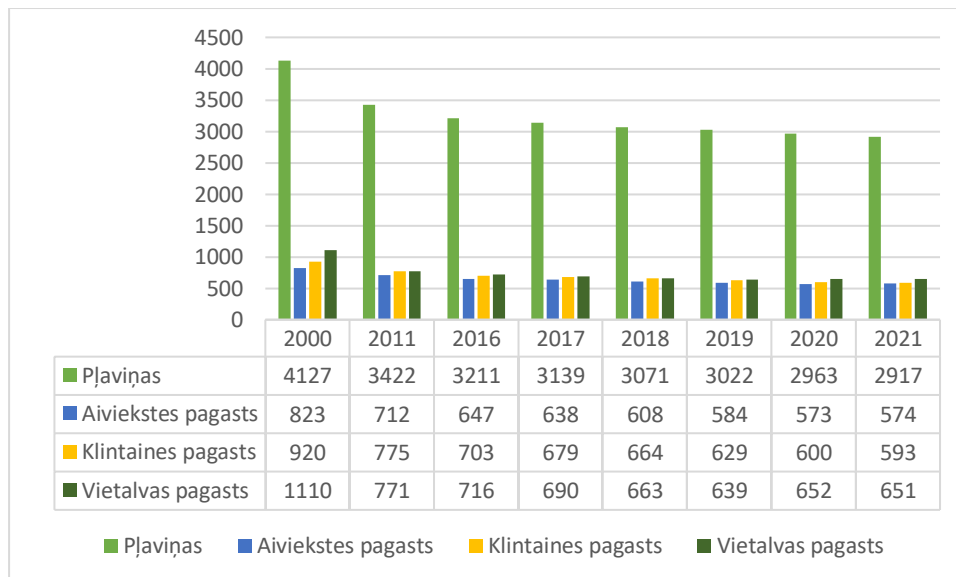

1. attēls. Teritorijas apdzīvojumus (SIA "Baltkonsults")

Iedzīvotāju skaits tāpat kā visos Latvijas novados, izņemot Pierīgu, turpina samazināties. Saskaņā ar Centrālās statistikas pārvaldes datiem, 2000. gadā novadā bija 6980 iedzīvotāji, bet 2021. gadā - 4735 iedzīvotāji, kas ir aptuveni par 32% mazāk (sk. 2. attēlu). Līdzīga tendence ir arī Pļaviņu pilsētā un pagastos (3.attēls), vislielākais samazinājums ir Aiviekstes pagastā, vairāk kā 40%.

2. attēls. Iedzīvotāju skaits Teritorijā 2000.-2021.gadā
(teritorijai līdz 01.07.2021., avots: CSP)

3. attēls. Iedzīvotāju skaits Pļaviņu pilsētā, Aiviekstes, Klintaines un Vietalvas pagastos 2000.-2021.gadā (Avots: CSP)

Pļaviņu pilsēta

Dabas faktoru (ģeoloģisko apstākļu, reljefa un veģetācijas) ietekmē Pļaviņu pilsētai ir izveidojusies izteikti lineāra struktūra, pilsēta stiepjas 7 km garumā (sk. 4.attēlu). Nozīmīgākie dabas elementi, kas nosaka pilsētas struktūru, ir galvenās transporta asi, Daugava (Pļaviņu HES ūdenskrātuve) un Aiviekste – pilsētas dabīgā dienvidu robeža. Vēsturiski pilsētā ir izveidojies atšķirīgs apdzīvojuma blīvums un daudzfunkcionālas teritorijas, kas īpaši raksturīgas Pļaviņu pilsētas centrālajā daļā un gar galveno transporta asi – Rīgas un Daugavas ielu.

Apdzīvojuma veidošanos ievērojami ietekmējusi tehniskā infrastruktūra, attīstot uzņēmējdarbību transporta maģistrāļu tuvumā. Telpiski pilsētā var izdalīt trīs daļas – Centrālo daļu un dzelzceļa stacijas apkārtni, Rietumu daļu ar Bebruleju un Rīgas ielu, un Austrumu daļu ar Gostiņiem. Šis dalījums gan ir nosacīts, jo visu pilsētu telpiski sadala dzelzceļa līnija, aiz kuras virzienā uz ziemeļiem ir privātmāju dzīvojamais rajons.

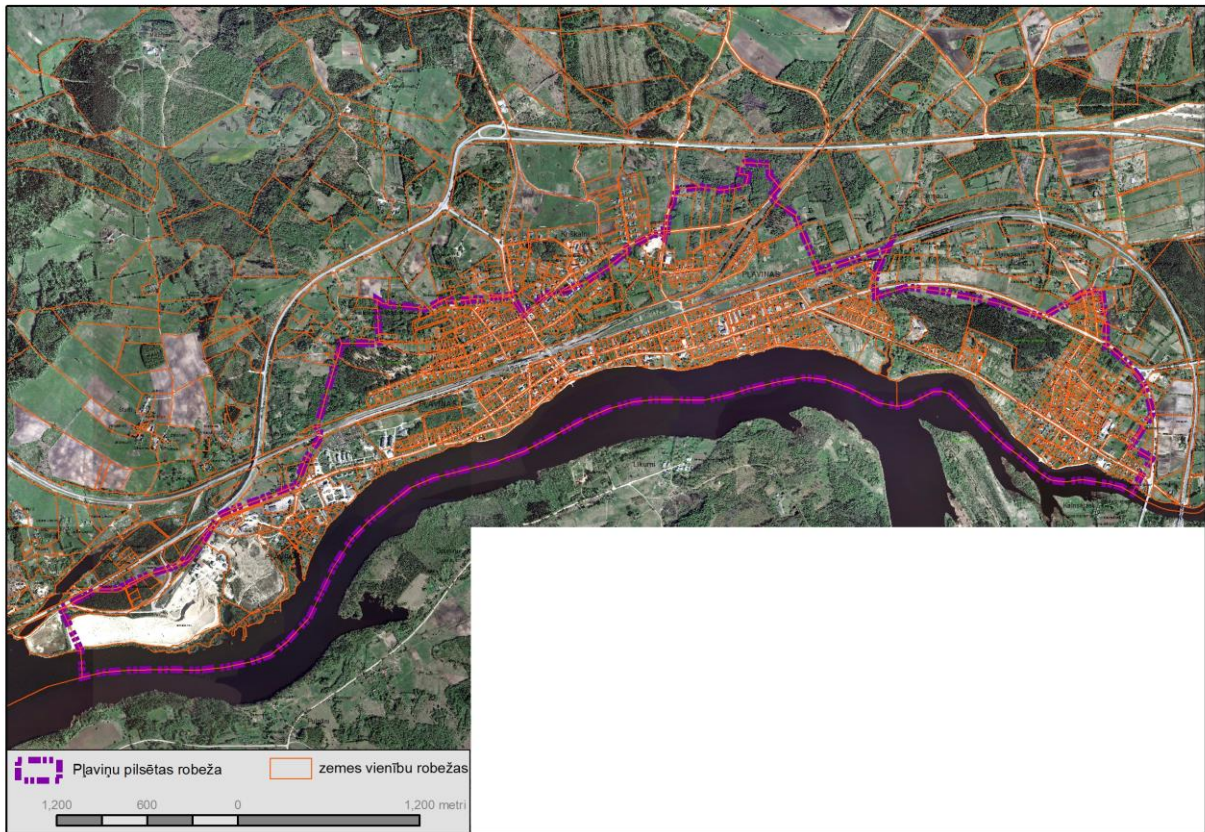
Pļaviņu pilsētas Centrālā daļa vēsturiski veidojusies ap dzelzceļa staciju. Ap to koncentrējas galvenais transporta mezgls, administratīvās, sabiedriskās un darījumu funkciju ēkas. Publiskās apbūves teritorijas praktiski nav nodalāmas no dzīvojamās apbūves teritorijām, kur dažāda tipa un labiekārtojuma līmeņa mājās dzīvo aptuveni puse no pilsētas iedzīvotājiem. Centrālajā daļā koncentrēti tādi nozīmīgi objekti kā Pļaviņu apvienības pārvalde, dzelzceļa stacija, autoosta, pasts, baznīcas, izglītības, kultūras un veselības aprūpes iestādes un lielākā daļa pakalpojumu un darījumu objektu. Dzīvojamās apbūves teritorijās savrupmāju apbūve nav nošķirta no daudzdzīvokļu māju teritorijām, un pamazām tiek apbūvētas brīvās teritorijas, kur iespējams pieslēgties inženiertīkliem. Centra teritorija saplūst ar Aiviekstes pagasta Kriškalnu ciemu.

Pilsētas Rietumu daļā, Bebrulejā, dominē ražošanas un dolomīta apstrādes uzņēmumi, kuriem līdzās izvietojusies daudzdzīvokļu dzīvojamā apbūve, pirmsskolas izglītības iestāde, biroja ēka uzņēmējdarbības veicināšanai, degvielas uzpildes stacija, notekūdeņu attīrīšanas iekārtas un kapsēta.

Gostiņu pirmsākumi saistāmi ar 19.gs. sākumu un liela nozīmei to izveidošanās un uzplaukumam bija divu ūdensceļu – Daugavas un Aiviekstes – satekai. Pēc Gostiņu nopostīšanas Pirmā pasaules kara laikā vietas uzplaukums saistāms ar 1920. gadu, bet 1933. gadā tai piešķirtas pilsētas tiesības. Galvenā pilsētas iedzīvotāju nodarbošanās bija tirdzniecība, sīkrūpniecība, zvejniecība, plostu pludināšana, tā laika lepnums bija Vestermaņa ādu rūpnīca, elektriskā spēkstacija un dzirnavas. 1957. gadā Gostiņus pievienoja Pļaviņu pilsētai.

Gostiņi mūsdienu Pļaviņu pilsētā izvietojusies pilsētas austrumu daļā un no pilsētas centrālās daļas atdalīti ar dabisku robežu – Kampēnu mežu un Draudzības parku. Gostiņi ir izteikti mazstāvu dzīvojamās apbūves rajons, kurā atrodas arī pilsētas galvenā atpūtas zona – Zviedru jeb Aiviekstes skansts (Draudzības parks) un estrāde. Gostiņi ir kā mazais Pļaviņu centrs, jo tur izvietoti tādi nozīmīgi objekti kā baznīca, Dienas aprūpes centrs, bibliotēka, stadions un citi.

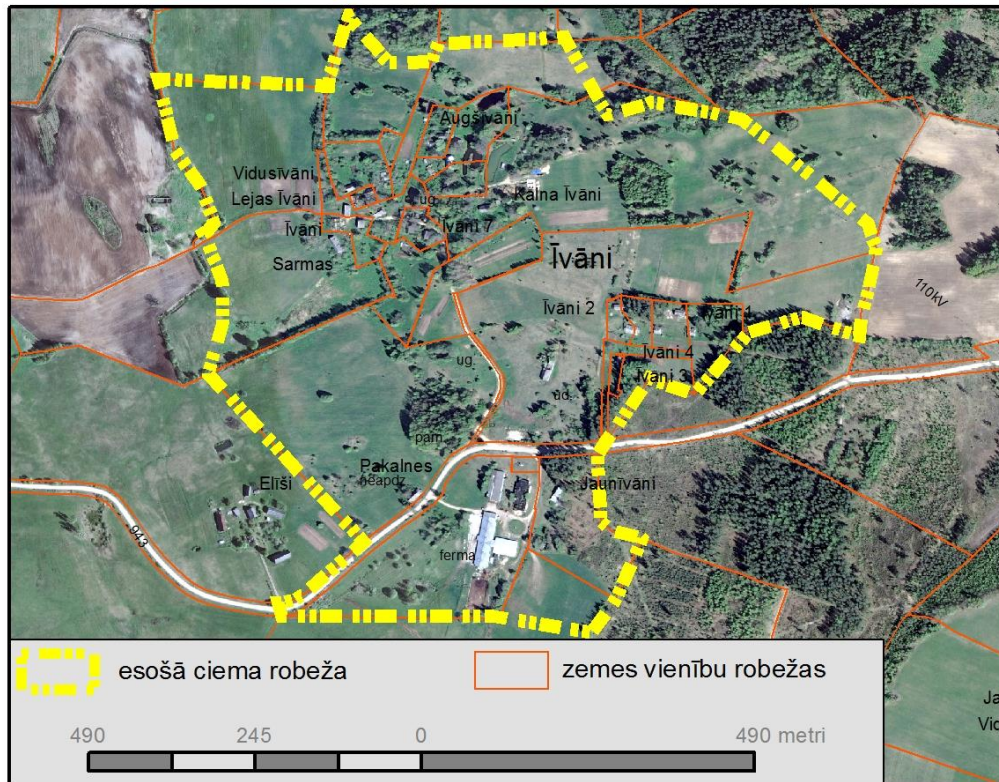
Kopumā Pļaviņu pilsētas dzīvojamā apbūvē dominē savrupmājas – aptuveni 62% iedzīvotāju dzīvo savrupmājās un 38% daudzdzīvokļu namos.

4.attēls. Pļaviņu pilsētas izvietojums un robeža (Ortofoto: LĢIA, īpašumu robežas: VZD).

Kriškalni

Kriškalnu ciems ir Aiviekstes pagasta centrs, kas atrodas Pļaviņu pilsētas ziemeļu pievārtē un faktiski saplūdis ar pilsētu (sk. 5.attēlu). Ciemā uz 2021. gada 1.janvāri bija reģistrēti 154 iedzīvotāji. Kriškalnu ciems Pļaviņu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijā noteikts kā pirmā līmeņa attīstības centrs, kas funkcionāli cieši saistīts ar Pļaviņu pilsētu. Kriškalnos atrodas Aiviekstes pagasta pārvalde un Aizkraukles novada pirmsskolas izglītības iestāde "Jumītis". Ciemā raksturīga savrupmāju dzīvojamā apbūve, kā arī atsevišķas 2-3 stāvu daudzdzīvokļu mājas. Esošajās ciema robežās gar Pļaviņu apvedceļu un Vietalvas ielu ietilpst lieli īpašumi ar lauksaimniecībā izmantojamām zemēm, kuras šķērso augstsprieguma elektrolīnijas ar aizsargjoslām. Šīs teritorijas nav plānots kompakti apbūvēt, tāpēc nepieciešams mainīt Kriškalnu ciema robežu un šīs teritorijas no ciema izslēgt. (sk. 4.attēlu).

6.attēls. Īvānu ciema izvietojums un robeža (Ortofoto: LĢIA, īpašumu robežas: VZD).

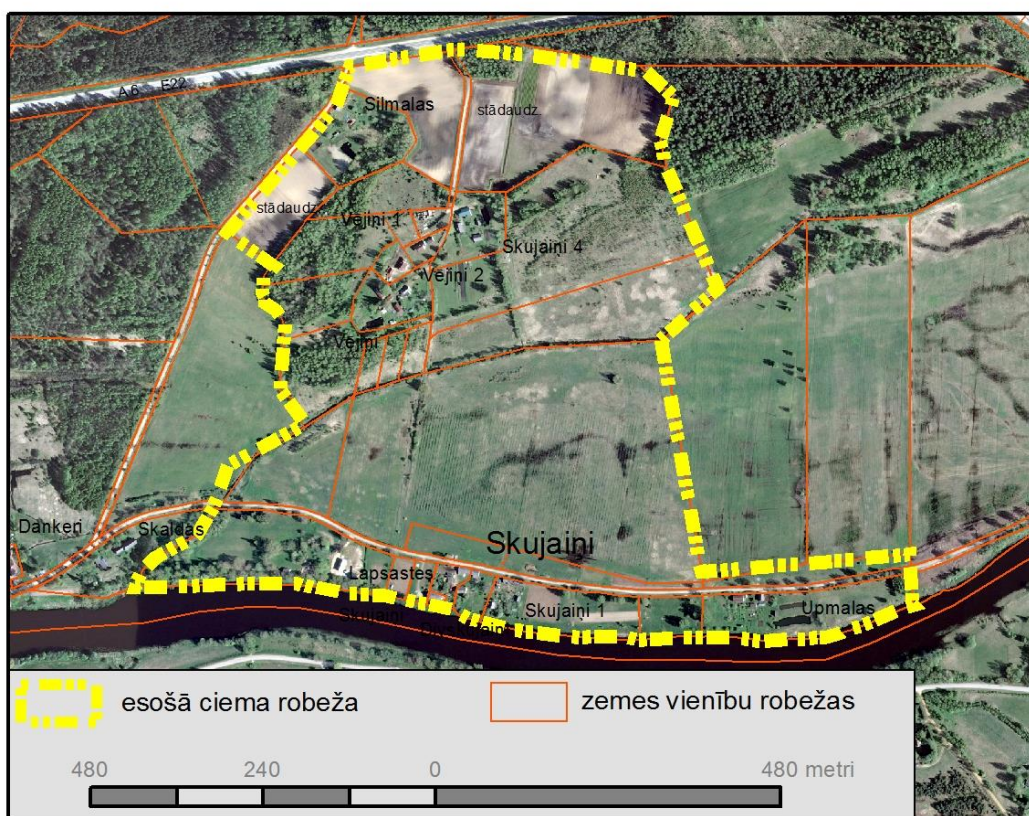

7.attēls. Īvānu ciema apbūve (foto: I.Murziņa, 2018).

Skujaiņi

Skujaiņu ciems izvietojies Aiviekstes pagasta dienvidu daļā starp Aiviekstes upi un valsts autoceļu P37 Pļaviņas – Madona. Tas ir visjaunākais ciems Teritorijā – ciema robeža noteikta Aiviekstes pagasta teritorijas plānojumā, taču tam nav oficiāla ciema statusa Valsts adrešu reģistrā un līdz ar to nav pieejami dati par iedzīvotāju skaitu. Lielu ciema daļu veido lieli īpašumi ar neapbūvētām lauksaimniecības zemēm, kur nav plānots veidot apbūvi, savukārt ciema rietumu daļā ir plānots ciemu paplašināt, iekļaujot divus īpašumus ar kompaktu apbūvi, kas pieguļ ceļam (sk. 8.attēlu), un vienu apbūvei paredzētu īpašumu, par kuru saņemts iesniegums ar lūgumu mainīt funkcionālo zonu no lauksaimnieciskās izmantošanas teritorijas uz savrupmāju dzīvojamās apbūves teritoriju.

Skujaiņu ciemam nepieciešams noteikt oficiāla ciema statusu.

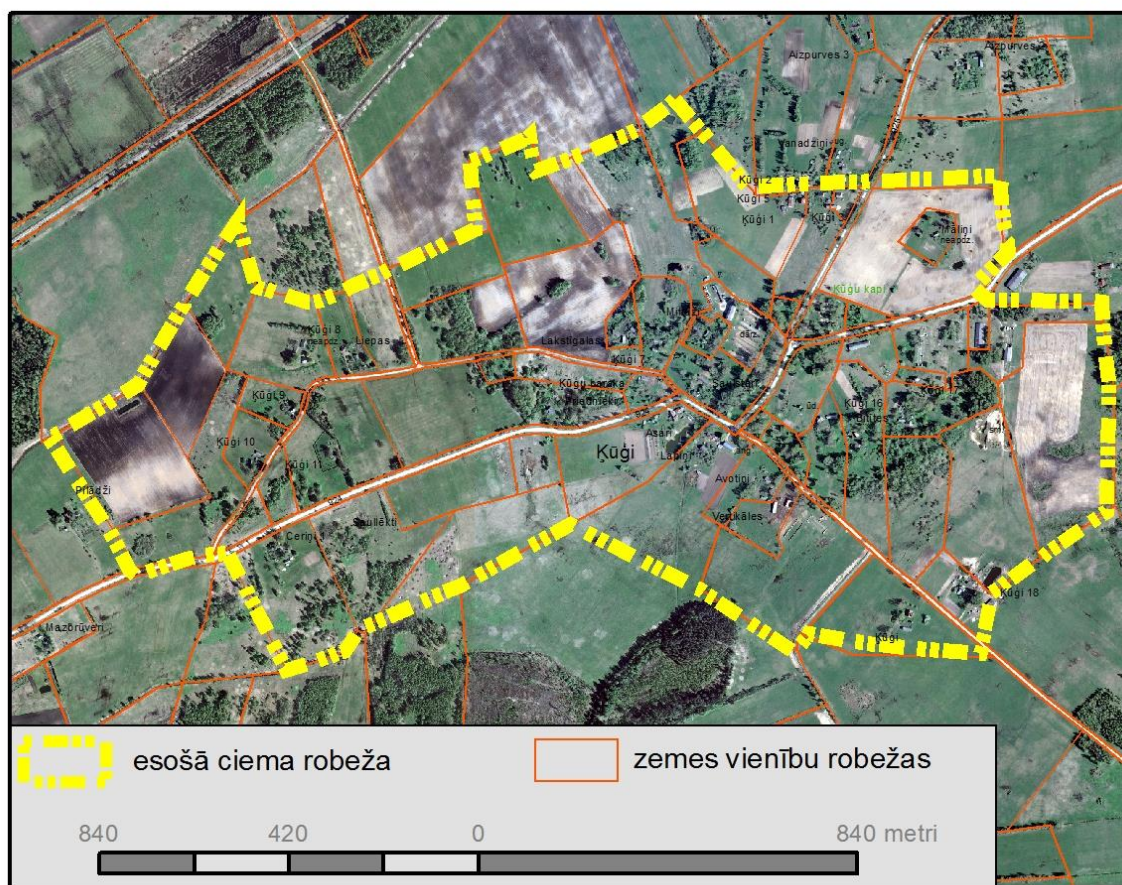

8.attēls. Skujaiņu ciema izvietojums un robeža (Ortofoto: LĢIA, īpašumu robežas: VZD).

Ķūģi

Ciems atrodas pie valsts autoceļu V924 Pļaviņas–Krievciems un V925 Ķūģi–Spīģanas stacija krustojuma (sk. 9.attēlu). Pēc platības tas ir viens no lielākajiem novada ciemiem. 2021. gada sākumā ciemā bija 67 pastāvīgie iedzīvotāji. Apbūve izvietojusies gar ceļiem. Ciema centrā ir arī vairākas daudzdzīvokļu mājas un Ķūģu kapsēta. Esošās ciema robežas nepieciešams mainīt, izslēdzot lielus īpašumus ar lauksaimniecības zemēm ciema dienvidaustrumu daļā un vairākas

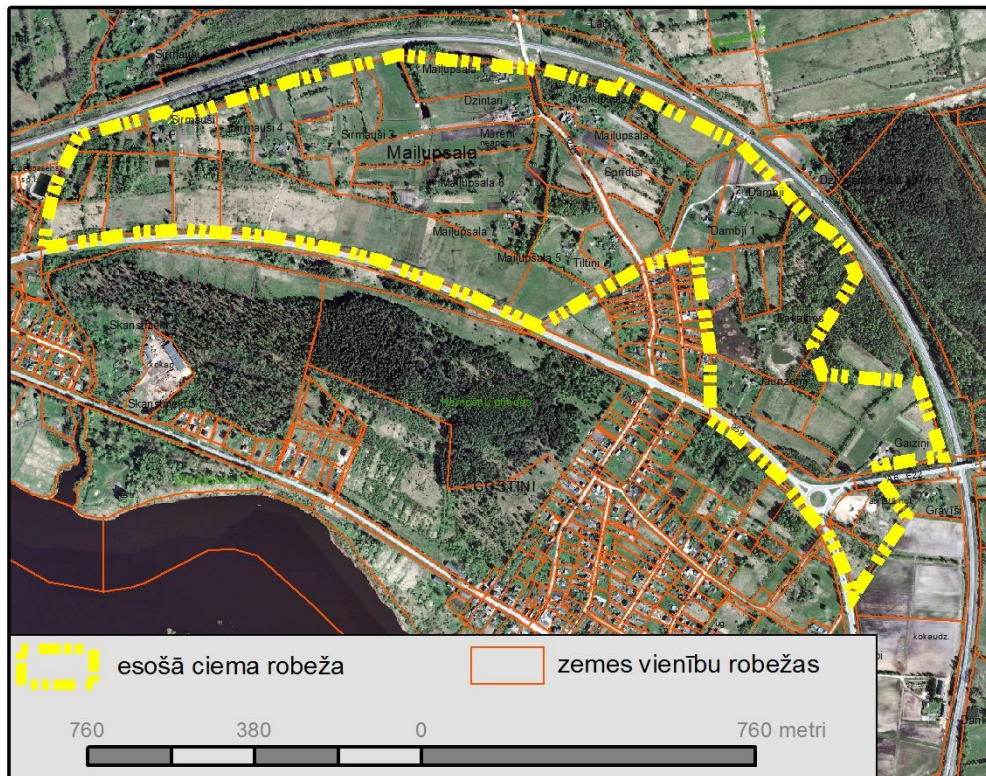
mājas rietumu daļā, kas nav funkcionāli saistītas ar ciema centru. Savukārt ciema robežas ieteicams paplašināt, iekļaujot vairākas māju grupas Aizpurvēs, ziemeļu daļā.

9.attēls. Kūģu ciema izvietojums un robeža (Ortofoto: LĢIA, īpašumu robežas: VZD).

Maiļupsala

Ciems izvietots starp Pļaviņu pilsētu un dzelzceļa līniju Rīga – Daugavpils, to šķērso Vidzemes iela jeb autoceļš V924, kas savieno Pļaviņu pilsētas Gostiņu daļu ar apvedceļu. Stratēģijā tas ir iezīmēts kā pirmā līmeņa centrs, taču ciems pēdējo piecu gadu laikā nav būtiski attīstījies. Apbūve ir skraja, tai nav ciemam raksturīga kompakturnāve (sk. 10.attēlu) un daudz lauksaimniecības zemju, kuras nav plānots apbūvēt (sk. 11. attēlu). Ciemā nav citu funkcionālo zonu, nav izteikta centra. 2021. gada 1.janvārī Maiļupsalā bija 43 iedzīvotāji, bet esošajās ciema robežās – 40 zemes vienības. Maiļupsalai nepieciešams atcelt ciema statusu atbilstoši plānotajai teritorijas izmantošanai. Tālākā nākotnē tā varētu būt kā potenciāla teritorija Pļaviņu pilsētas teritorijas paplašināšanai, ja būs konkrēts pieprasījums.

10.attēls. Maiļupsalas ciema izvietojums un robeža (Ortofoto: LĢIA, īpašumu robežas: VZD).

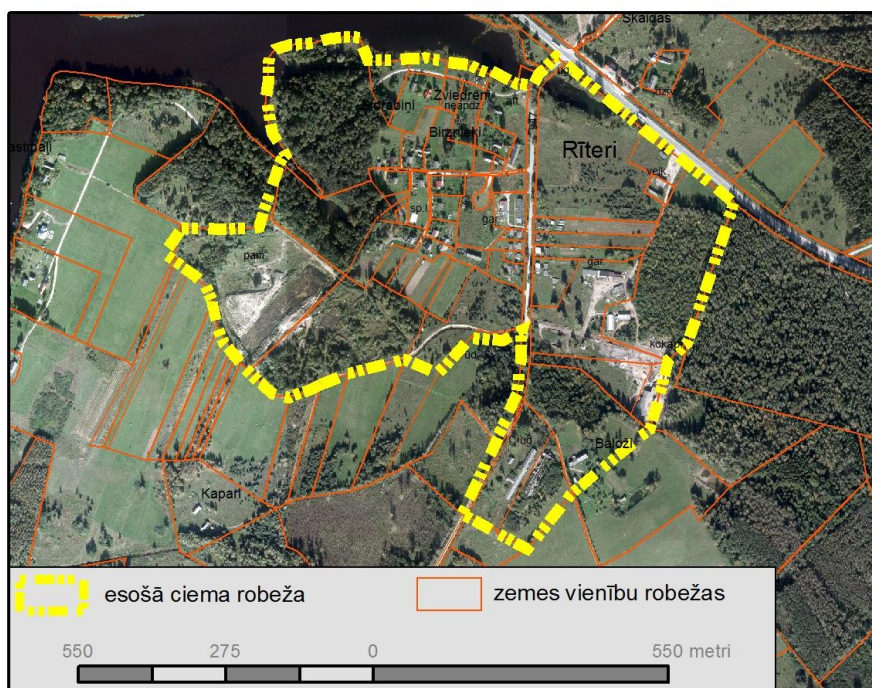

11.attēls. Maiļupsalas apbūve (foto: I.Murziņa, 2018).

Rīteri

Rīteru ciems Klintaines pagastā atrodas pie autoceļa Rīga – Daugavpils Daugavas pusē. Rīteriem kā apdzīvotai vietai ir sena vēsture - 1632. gadā koknesietim H. Grīteram piešķīra muižiņu, bijis arī krogs. Rīteros ir sena un liela kapsēta, kas izveidota 1711. gadā, kas ir retums Latvijā. Kapsētai platību piešķīra muiža, un kapus norobežoja ar akmeņu krāvumu, kas rietumu un ziemeļu pusē vēl ir saglabājies. Ciemā 2021. gada 1.janvārī bija 73 iedzīvotāji.

Ciema robežas (sk. 12.attēlu) ietver mežu un lauksaimniecības teritorijas ar lielām platībām, kuras nav plānots apbūvēt, kā arī fermu, kas nav funkcionāli saistīta ar ciemu, līdz ar to ciema robežas nepieciešams samazināt.

12.attēls. Rīteru ciema izvietojums un robeža (Ortofoto: LĢIA, ģeogrāfiskās robežas: VZD).

Stukmaņi

Stukmaņi ir vēsturisks ciems, Klintaines pagasta centrs pie autoceļa A6 (Rīga – Daugavpils – Krāslava) (sk. 13.attēlu). Stratēģijā tas ir iezīmēts kā vietējas nozīmes attīstības centrs. Kā apdzīvota vieta veidojies ap 17.-18.gs. veidoto cietokšņa tipa Stukmaņu muižu (sk. 14.attēlu). Daudzas Stukmaņu muižas ēkas ir saglabājušas arī līdz mūsdienām. Stukmaņu muižas apkaimē izveidota pārgājēju taka. Muiža ir privāttīpašums.

Stukmaņu ciemam ārpus muižas ansambļa raksturīga savrupmāju apbūve. Ciemā atrodas Klintaines pagasta pārvalde, kas izvietota vienā ēkā ar bibliotēku un tradīciju zāli, bet tai blakus atrodas brīvdabas estrāde.

Ciēmā 2021. gada sākumā bija 149 pastāvīgie iedzīvotāji. Ciema esošās robežas nepieciešams precizēt pa īpašumu robežām, izslēgt vairākus īpašumus, kuru izmantošana pamatā ir lauksaimniecība, kā arī ciema teritoriju gar A6 autoceļu paplašināt Pļaviņu pilsētas virzienā. Šāda robežu paplašināšana ļautu veicināt ciema kā policentriskas apdzīvotības struktūras, tehniskās infrastruktūras, ražošanas un loģistikas teritorijas attīstību.

13.attēls. Stukmaņu ciema izvietojums un robeža (Ortofoto: LĢIA, īpašumu robežas: VZD).

14.attēls. Stukmaņu muiža (foto: I.Murziņa, 2018).

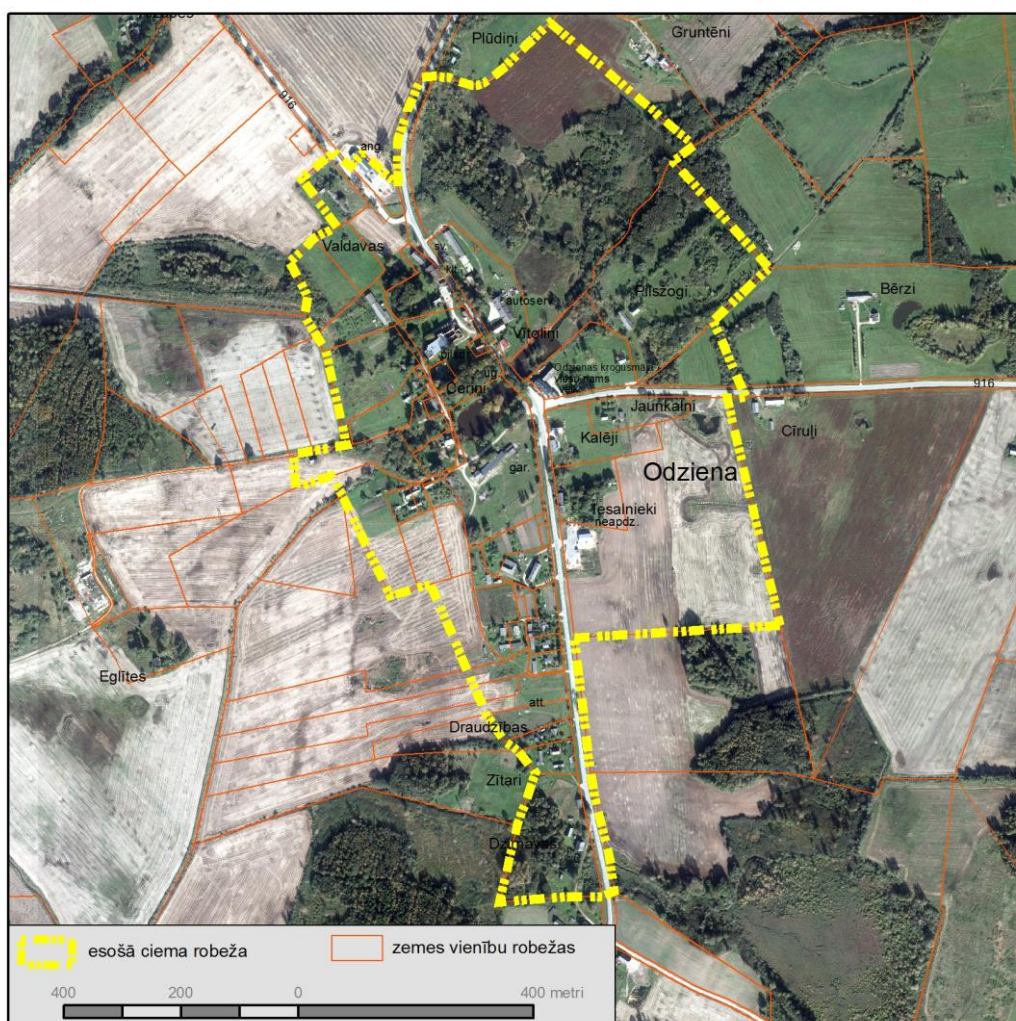
Odziena

Odziena ir vēsturisks lauku ciems, kas izvietojies Vietalvas pagasta rietumu daļā pie autoceļa P78 (sk. 15.attēlu). Kā apdzīvota vieta veidojies ap Odzienes muižu. Odzienes muižas saimnieciskais komplekss bijis vērienīgs - savulaik tajā ietilpa pat vairāk kā 30 dažādu ēku. Šobrīd pilnībā rekonstruētas trīs ēkas – senais krogs, mantu klēts un brūzis. Bijušās Odzienes muižas dzirnavās šobrīd darbojas alus darītava, teritorijā iekārtots arī viesu nams (sk. 16.attēlu).

Stratēģijā Odziena iezīmēta kā pirmā līmeņa attīstības centrs, galvenokārt kā dzīvesvieta, tai skaitā brīvdienu un vasaras mājas, piemājas saimniecības, taču šobrīd tas attīstās arī publiskās, rekreācijas un darījumu funkciju virzienā. Odzienes ciemā 2021.gada 1.janvārī bija 52 iedzīvotāji.

Odzienā atrodas Pļaviņu vidusskolas filiāle ar modernu sporta zāli, kas šobrīd ir slēgta skolu tīkla optimizācijas dēļ, un ēkas tālākajai apsaimniekošanai nepieciešams rast risinājumu.

Ciema robežu nepieciešams mainīt, izslēdzot lielus īpašumus ar lauksaimniecībā izmantojamām zemēm un saskaņojot ciema robežu ar īpašumu robežām.

15.attēls. Odzienes ciema izvietojums un robeža (Ortofoto: LĢIA, īpašumu robežas: VZD).

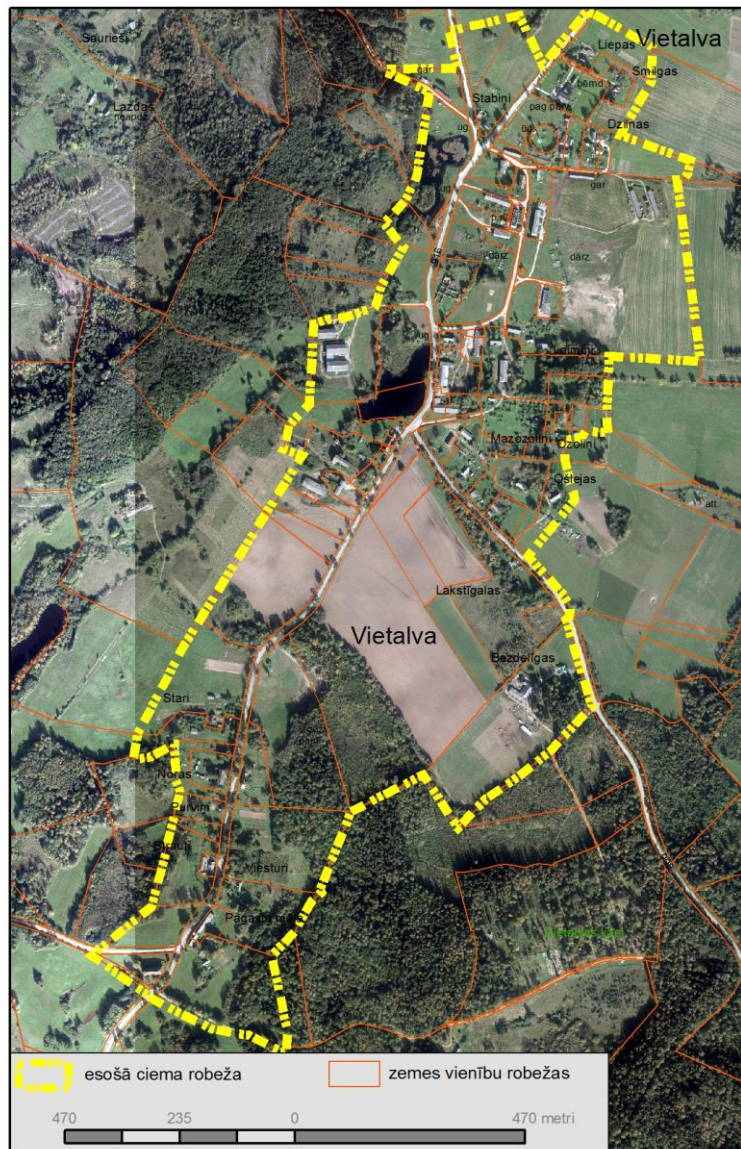
16.attēls. Odziena muiža (foto: I.Murziņa, 2018).

Vietalva

Vietalva ir Vietalvas pagasta centrs ap 20 km attālumā no Pļaviņu pilsētas ar 146 iedzīvotājiem 2021.gada 1.janvārī. Ciema dominante ir 1814. gadā celtā luterāņu baznīca, kuras fasāde pašlaik ir saglabājusies tāda, kāda tā bija pēc kara — ložu sašauta.

Ciema struktūra nosacīti dalāma divās daļās - lielākā koncentrējas ap pagasta pakalpojumu centru, pirmsskolas izglītības iestādi, kur ir daudzdzīvokļu mājas, veikals, dīķi, zaļā zona u.c., bet mazākā ap baznīcu (sk. 17.attēlu). Ciems izvietojies abpus 916. autoceļam.

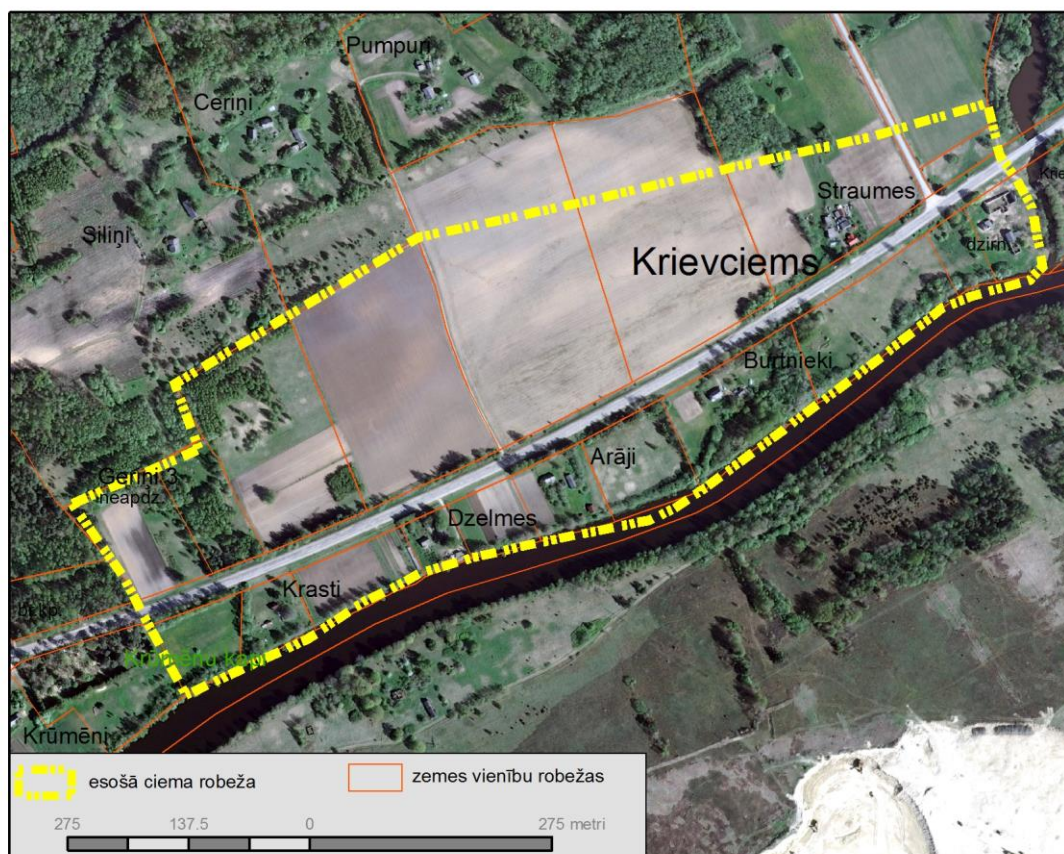
Ciema robežas nepieciešams pārskatīt, izslēdzot lielas lauksaimniecības teritorijas un saskaņojot ar īpašumu robežām, kā arī saņemts iesniegums par viena īpašuma funkcionālās zonas maiņas no savrupmāju apbūves teritorijas uz lauksaimniecisko izmantošanu.

17.attēls. Vietalvas ciema izvietojums un robeža (Ortofoto: LĢIA, īpašumu robežas: VZD).

Krievciems

Krievciems izvietojies abpus autoceļam P37 pie Aiviekstes upes ar skraju apbūvi (18.attēls). Vairāk kā puse ciema teritorijas īpašumu nav apbūvēti. 2021. gada 1.janvārī Krievciemā bija tikai 5 deklarētie iedzīvotāji, tāpēc nepieciešama ciema statusa atcelšana.

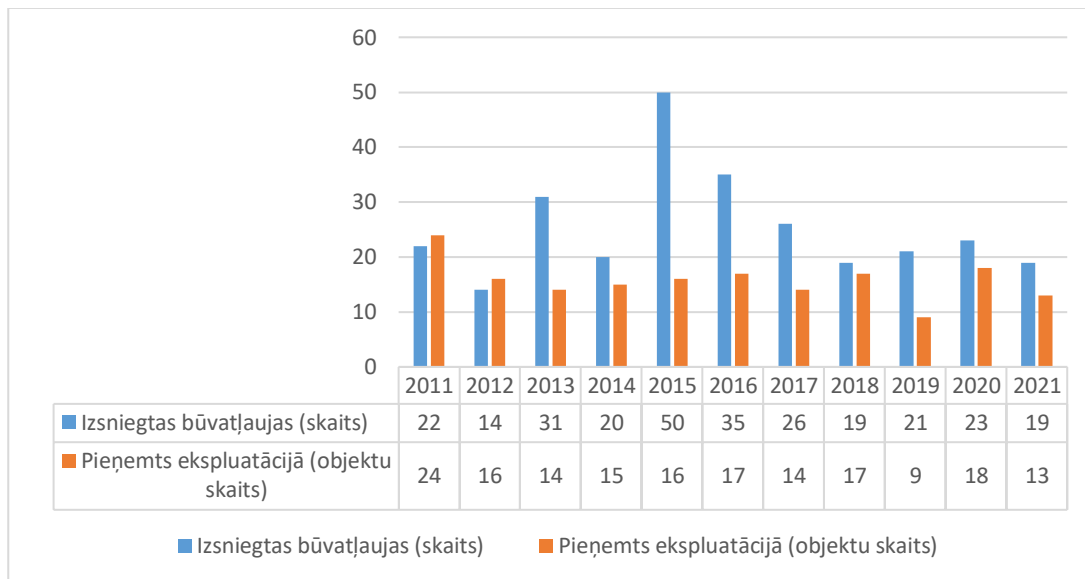
18.attēls. Krievciema izvietojums un robeža (Ortofoto: LĢIA, īpašumu robežas: VZD).

Būvniecības aktivitāte

Pašvaldības kompetencē esošās funkcijas būvniecības jomā Pļaviņu pilsētā, Aiviekstes, Klintaines un Vietalvas pagastos veic Aizkraukles novada būvvalde (līdz 01.07.2021. šajā teritorijā veica Kokneses apvienotā būvvalde), kas atrodas Aizkrauklē. Saskaņā ar Kokneses apvienotās pašvaldību būvvaldes sniegto informāciju laika periodā no 2011. līdz 2021. gadam tika izdotas 280 būvatļaujas un ekspluatācijā pieņemti 173 objekti (sk. 19.attēlu).

Pieejamā informācija par būvniecības datiem nav strukturēta un apkopota novadu griezumā, un nav iespējams veikt tās detalizētu analīzi. Kopumā pēdējo 10 gadu laikā novada teritorijā ir realizēti daudzi vērienīgi projekti gan teritoriju labiekārtošanā, ēku atjaunošanā, jaunu publisko un ražošanas objektu būvniecībā, piemēram, dambja un promenādes izbūves gar Daugavu, kapličas, tirgus paviljona, attīrīšanas iekārtu būvniecība Pļaviņu pilsētā, attīrīšanas iekārtas Rīteros, atjaunotas Klintaines un Aiviekstes pagastu pārvalžu ēkas, pilsētas kultūras centra

pārbūve, vidusskolas pārbūve, pirmskolas izglītības iestādes “Jumītis” atjaunošana, pārbūvēta administratīvā ēka uzņēmējdarbības veicināšanai, attīstīta maizes ceptuve un kafejnīca “Liepkalnos” un labiekārtota tās apkārtnē. Izveidoti arī jauni vai attīstīti esošie rūpniecības uzņēmumi – modernizēts SIA “Krauss” kokapstrādes uzņēmums, grants un dolomīta karjers “Plikais purvs”, modernizēts kokapstrādes uzņēmums Rīteros, labiekārtota un pilnveidota viesu māja “Avoti” Klintaines pagastā, Vēžu krācēs, Aiviekstes upē, attīstītas divas hidroelektrostacijas un citi objekti. Attīstītas arī lauksaimnieciskās ražošanas būves – lopu novietnes, graudu glabātuves.

19. attēls. Izsniegto būvatļauju un ekspluatācijā pieņemto objektu skaits Teritorijā (Datu avots: Aizkraukles novada būvvalde)

Akciju sabiedrība “Latvijas valsts meži” savās teritorijās veikusi meža ceļu pārbūvi, atjaunojusi meliorācijas sistēmu. Notikusi autoceļu pārbūve. Aktīva bijusi arī inženiertīklu būvniecība, t.sk. gaisvadu elektrolīniju demontāža un kabeļu sistēmas izveide. Teritorijas plānojumu īstenošanas laikā nav notikusi būtiska dzīvojamās apbūves attīstība – ir uzceltas savrupmājas, piemēram, Gostiņos, Skujaiņu un Vietalvas ciemos, arī atsevišķas ēkas ārpus ciemiem, taču nav notikusi mazstāvu un daudzstāvu daudzdzīvokļu ēku būvniecība.

20.attēls. Nepabeigta daudzdzīvokļu ēka Daugavas ielā 137, Pļaviņu pilsētā (foto: I.Murziņa, 2018)

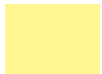

Atsevišķu ēku atjaunošanas ieceres Pļaviņu pilsētā nav īstenotas – nav pabeigta daudzdzīvokļu ēka, Daugavas ielā 137 (sk. 20. attēlu), nav atjaunota ēka Dzirnavu ielā 2C. Nav īstenojusies arī plānotā ēka Rīgas ielā 19 pārbūve par sociālo māju, taču ar Eiropas Savienības fondu līdzekļu piesaisti šajā ēkā ir izbūvētas telpas uzņēmējdarbībai, birojiem un nelielai ražošanai.

Funkcionālās zonas, atbilstība un to izmantošana

Saskaņā ar MK 2013. gada 30.aprīļa noteikumu Nr.240 “Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi” (turpmāk - MK noteikumi Nr. 240) 17.punktu, ir noteiktas 12 funkcionālās zonas, kas jāizmanto, izstrādājot jaunu teritorijas plānojumu (sk. 1.tabulu):

1.tabula

Funkcionālā zona	Definīcija	Apzīmējumi	Krāsa
Savrupmāju apbūves teritorija (DzS)	Savrupmāju apbūves teritorija (DzS) ir funkcionālā zona, ko nosaka, lai nodrošinātu mājokļa funkciju savrupam dzīvesveidam, paredzot atbilstošu infrastruktūru un, kuras galvenais izmantošanas veids ir savrupmāju un vasarnīcu apbūve.	DzS	
Mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorija (DzM)	Mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorija (DzM) ir funkcionālā zona ar apbūvi līdz trijiem stāviem, ko nosaka, lai nodrošinātu mājokļa funkciju, paredzot atbilstošu infrastruktūru.	DzM	
Daudzstāvu dzīvojamās apbūves teritorija (DzD)	Daudzstāvu dzīvojamās apbūves teritorija (DzD) ir funkcionālā zona ar apbūvi no četriem un vairāk stāviem, ko nosaka, lai nodrošinātu mājokļa funkciju, paredzot atbilstošu infrastruktūru.	DzD	
Jauktas centra apbūves teritorija (JC)	Jauktas centra apbūves teritorija (JC) ir funkcionālā zona, ko nosaka teritorijai, kurā vēsturiski izveidojies plašs jauktas izmantošanas spektrs vai ko izmanto par pilsētas, ciema vai apkaimes centru, kā arī apbūves teritorijai, ko plānots attīstīt par šādu centru.	JC	
Publiskās apbūves teritorija (P)	Publiskās apbūves teritorija (P) ir funkcionālā zona, ko nosaka, lai nodrošinātu komerciālu vai nekomerciālu publiska rakstura iestāžu un objektu izvietojumu, paredzot atbilstošu infrastruktūru.	P	
Rūpniecības apbūves teritorija (R)	Rūpnieciskās apbūves teritorija (R) ir funkcionālā zona, ko nosaka, lai nodrošinātu rūpniecības uzņēmumu darbībai un attīstībai nepieciešamo teritorijas organizāciju, inženiertehnisko apgādi un transporta infrastruktūru	R	

Transporta infrastruktūras teritorija (TR)	Transporta infrastruktūras teritorija (TR) ir funkcionālā zona, ko nosaka, lai nodrošinātu visu veidu transportlīdzekļu un gājēju satiksmei nepieciešamo infrastruktūru, kā arī lai nodrošinātu lidostu un ostu uzņēmumu darbību un attīstībai nepieciešamo teritorijas organizāciju un inženiertehnisko apgādi.	TR	
Tehniskās apbūves teritorija (TA)	Tehniskās apbūves teritorija (TA) ir funkcionālā zona, ko nosaka, lai nodrošinātu inženiertehniskās apgādes tīklu un objektu izbūvei, uzturēšanai, funkcionēšanai un attīstībai nepieciešamo teritorijas organizāciju un transporta infrastruktūru.	TA	
Dabas un apstādījumu teritorija (DA)	Dabas un apstādījumu teritorija (DA) ir funkcionālā zona, ko nosaka, lai nodrošinātu rekreācijas, sporta, tūrisma, kvalitatīvas dabas un kultūrvides un līdzīgu funkciju īstenošanu dabas vai daļēji pārveidotās dabas teritorijās, ietverot ar attiecīgo funkciju saistītās ēkas un inženierbūves	DA DA1	
Mežu teritorija (M)	Mežu teritorija (M) ir funkcionālā zona, ko nosaka, lai nodrošinātu apstākļus mežu ilgtspējīgai attīstībai un ar mežu saistīto galveno saimniecisko, ekoloģisko un sociālo funkciju īstenošanai.	M	
Lauksaimniecības teritorija (L)	Lauksaimniecības teritorija (L) ir funkcionālā zona, ko nosaka, lai nodrošinātu lauksaimniecības zemes kā resursa racionālu un daudzveidīgu izmantošanu visu veidu lauksaimnieciskajai darbībai un ar to saistītajiem pakalpojumiem.	L	
Ūdeņu teritorija (Ū)	Ūdeņu teritorija (Ū) ir funkcionālā zona, ko nosaka, lai izplānotu un nodrošinātu racionālu un ilgtspējīgu ūdens resursu izmantošanu saimnieciskai darbībai, transportam, rekreācijai un vides aizsardzībai.	Ū	

Spēkā esošajos Pļaviņu pilsētas, Aiviekstes, Klintaines un Vietalvas pagastu teritorijas plānojumos (turpmāk – Pļaviņu novada teritorijas plānojums) noteiktās funkcionālās zonas tikai daļēji atbilst minēto MK noteikumu 17.punktam, tāpēc tajos noteiktās funkcionālās zonas ir jāizvērtē, jāpārskata, jāpielāgo aktuālajam normatīvajam regulējumam vai jānosaka no jauna.

Funkcionālais zonējums attēlots Grafiskās daļas kartēs. Detalizētu katras funkcionālās zonas atļauto izmantošanu (galveno un papildizmantošanu), jaunveidojamo zemes vienību zemes minimālās platības un apbūves parametrus skatīt Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos.

Savrupmāju apbūves teritorijas

Saskaņā ar MK noteikumu Nr. 240 25.punktu Savrupmāju apbūves (DzS) teritorijas funkcionālā zona noteikta, lai nodrošinātu mājokļa funkciju savrupam dzīvesveidam, paredzot

atbilstošu infrastruktūru, un kuras galvenais izmantošanas veids ir savrupmāju un vasarnīcu apbūve (sk. 21.attēlu).

Pļaviņu pilsētā un ciemos dzīvojamā apbūvē dominē savrupmājas, lielākā daļa no tām ir tipveida vienstāva vai pusotra stāva savrupmājas, pēdējā desmitgadē arī divstāvu.

Spēkā esošajā Pļaviņu novada teritorijas plānojumā šai funkcionālajai zonai atbilstu *Savrupmāju dzīvojamās apbūves teritorijas* (ar atšķirīgu minimālo platību Klintaines pagastā) un funkcionālā zona *Savrupmāju apbūves teritorijas*. Pļaviņu pilsētas teritorijās plānojumā izdalīta arī *Mežaparka apbūves teritorija*. Daļēji savrupmāju apbūves teritorijai atbilst arī *Lauku apbūves teritorijas* Aiviekstes un Klintaines pagastu teritorijas plānojumā.

Minētās zonas atrodas, galvenokārt, Pļaviņu pilsētā, īpaši Gostiņos, un esošo ciemu centros. Tās veido esošā apbūve – savrupmājas, arī neapbūvētās zemes vienības, kurās bijusi plānota būvniecība.

21. attēls. Savrupmāju apbūve Pļaviņu pilsētā, Daugavas ielā (foto: I.Murziņa, 2018).

Mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorijas

Saskaņā ar MK noteikumu Nr. 240 27.punktu, Mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorijas funkcionālā zona ir dzīvojamā apbūve līdz trijiem stāviem, ko nosaka, lai nodrošinātu mājokļa funkciju, paredzot atbilstošu infrastruktūru.

Pļaviņu pilsētas teritorijas plānojumā šai funkcionālajai zonai daļēji atbilst *Daudzdzīvokļu dzīvojamās apbūves teritorijas*, jo apbūves maksimālais stāvu skaits ir trīs stāvi, bet pagastu teritorijas plānojumos atsevišķi šādas zonas nav izdalītas un ietilpst *Jauktas publisko objektu un daudzdzīvokļu dzīvojamās apbūves teritorijās* Aiviekstes pagastā, *Jauktas dzīvojamās un*

darījumu apbūves teritorijās Vietalvas un Klintaines pagastu teritorijās. Šai funkcionālajai zonai atbilst atsevišķas teritorijas Rīteru, Stukmaņu, Ķūģu, Vietlavas, Odzienes un Kriškalnu ciemos (sk. 22.attēlu).

Saskaņā ar Aizkraukles novada būvvaldes sniegto informāciju, laika periodā no 2006. līdz 2021. gadam nav saņemti pieprasījumi attīstīt jaunas mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorijas.

22. attēls. Mazstāvu dzīvojamā apbūve Kriškalnu ciemā (foto: I.Murziņa, 2018).

Daudzstāvu dzīvojamās apbūves teritorijas

Saskaņā ar MK noteikumu Nr. 240 30. punktu *Daudzstāvu dzīvojamās apbūves teritorijas* ir funkcionālā zona ar apbūvi no četriem un vairāk stāviem, ko nosaka, lai nodrošinātu mājokļa funkciju, paredzot atbilstošu infrastruktūru.

Atbilstoša apbūve ir tikai Pļaviņu pilsētā (sk. 23.attēlu) un teritorijas plānojumā iekļauta *Daudzdzīvokļu dzīvojamās apbūves teritorijā*. Pļaviņu pilsētā pārsvarā raksturīga jaukta tipa dzīvojamā apbūve, kur nav atdalīta mazstāvu un daudzstāvu apbūves teritorijas. Daudzdzīvokļu mājas nav augstākas par pieciem stāviem.

Aiviekstes, Klintaines un Vietalvas pagastos nav dzīvojamās apbūves, kas būtu ar četriem un vairāk stāviem, tāpēc šī funkcionālā zona tur nav piemērojama.

23. attēls. Daudzstāvu dzīvojamā apbūve Pļaviņu pilsētā (foto: I.Murziņa, 2018).

Jauktas centra apbūves teritorijas

Saskaņā ar MK noteikumu Nr. 240 33.punktu, Jauktas centra apbūves teritorijas funkcionālo zonu nosaka teritorijai, kurā vēsturiski izveidojies plašs jauktas izmantošanas spektrs vai ko izmanto par pilsētas, ciema vai apkaimes centru, kā arī apbūves teritorijai, ko plānots attīstīt par šādu centru.

Pļaviņu pilsētas teritorijas plānojumā šai funkcionālajai zonai daļēji atbilstu *Darījumu, sabiedrisko objektu un dzīvojamās apbūves teritorijas* funkcionālā zona, savukārt pagastu teritorijas plānojumos noteiktās zonas tikai daļēji atbilst Jauktas centra apbūves teritorijas definīcijai. Aiviekstes pagasta teritorijas plānojumā – *Jauktas publisko objektu un daudzdzīvokļu dzīvojamās apbūves teritorijas*, Klintaines pagasta teritorijas plānojumā – *Jauktas sabiedrisko un darījumu*

iestāžu teritorijas Vietalvas pagasta teritorijas plānojumā – *Jauktas dzīvojamās un darījumu iestāžu teritorijas*, taču atbilstība nav viennozīmīga un jāizvērtē.

Pļaviņu pilsētā minētā zona noteikta pilsētas centrālajā daļā teritorijā starp dzelzceļu un Daugavu no Pasta ielas līdz Vietalvas ielai. Aiviekstes pagastā šai zonai atbilst teritorijas Kriškalnu ciemā, Klintaines pagastā – Rīteru un Stukmaņu ciemos, Vietalvas pagastā – Odzianas un Vietalvas ciemu centros.

Publiskās apbūves teritorijas

Saskaņā ar MK noteikumu Nr. 240 36.punktu *Publiskās apbūves teritorija* ir funkcionālā zona, ko nosaka, lai nodrošinātu komerciālu vai nekomerciālu publiska rakstura iestāžu un objektu izvietojumu, paredzot atbilstošu infrastruktūru.

Pļaviņu pilsētas un Aiviekstes pagasta teritorijas plānojumos šai funkcionālajai zonai atbilstu *Sabiedrisko objektu apbūves teritorijas*, savukārt Klintaines pagasta teritorijas plānojumā atbilst funkcionālā zonas *Sabiedrisko iestāžu teritorijas*, *Darījumu iestāžu teritorijas*, Vietalvas pagasta teritorijas plānojumā – *Sabiedrisko iestāžu apbūves teritorijas*. Visos spēkā esošajos Pļaviņu novada teritorijas plānojumos zonējums jāpārskata, ja iespējams, publisko apbūvi nošķirt no citiem jauktajiem zonējumiem.

Zonējums piemērots skolu, pirmsskolas iestāžu, sporta būvju, kultūras iestāžu, medicīnas iestāžu, pašvaldības iestāžu un citām publiskas izmantošanas teritorijām. Izglītības, kultūras un sporta objektu izvietojumu novadā skatīt 26.-28.attēlos.

Ārpus Pļaviņu pilsētas publiskās apbūves zonējuma publiskās apbūves teritorijas noteiktas Kriškalnu ciemā, Stukmaņos (sk. 24.attēlu), Odzianas un Vietalvas ciemos, Klintainē, kā arī dažādu publiskas izmantošanas objektu teritorijām ārpus apdzīvotām vietām, piemēram, teritorijai pie ceptuves – kafejnīcas “Liepkalni”.

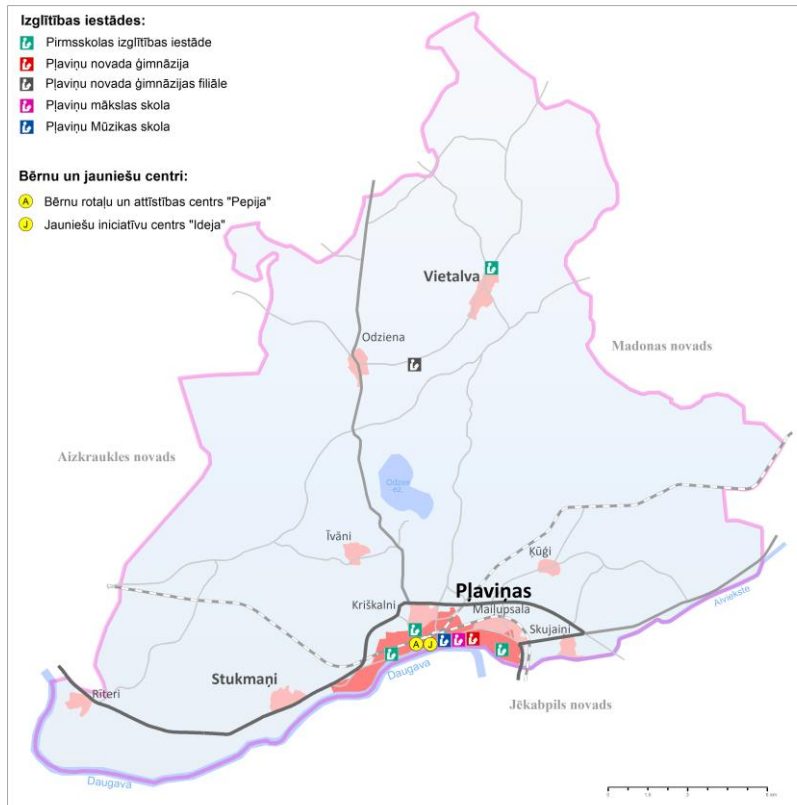
Pļaviņu pilsētas, Aiviekstes, Klintaines un Vietalvas pagastu teritorijā ir pirmsskolas izglītības iestāde “Jumītis” Kriškalnos (sk. 25.attēlu) ar filiālēm - “Zījuks” Vietalvā un “Bērziņš” Pļaviņu pilsētā, bet pamatizglītību un vidējo izglītību nodrošina Pļaviņu vidusskola.

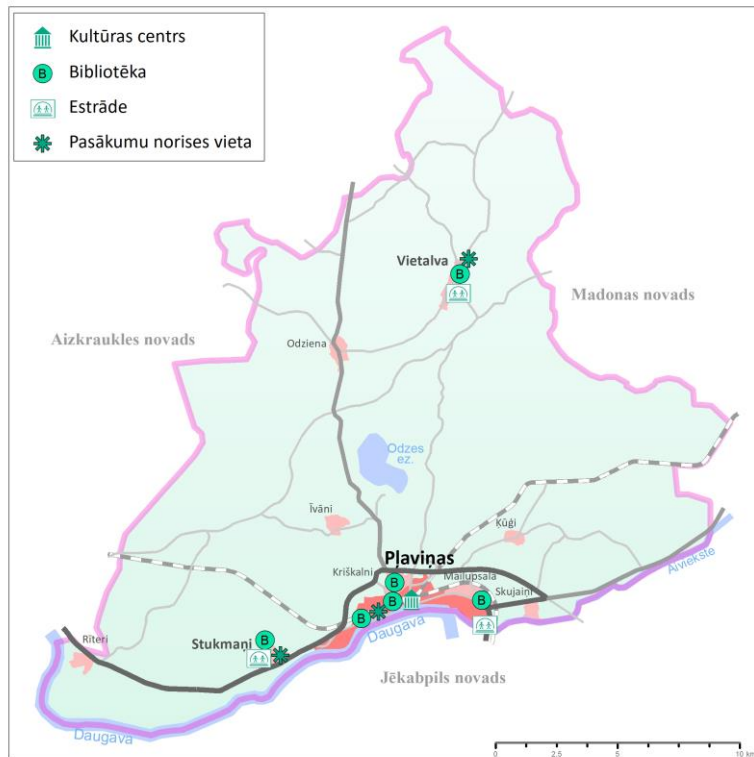
24.attēls. Aiviekstes pagasta pakalpojumu centrs Kriškalnos (foto: I.Murziņa, 2018).

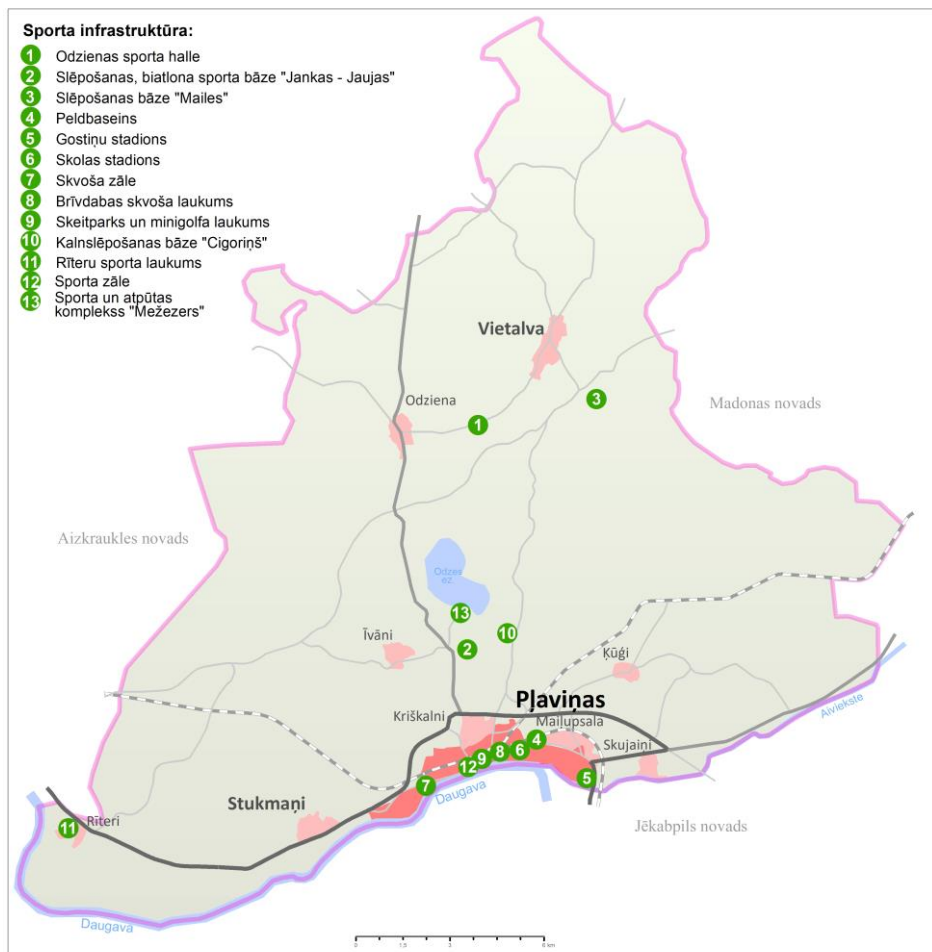
25.attēls. Pirmsskolas izglītības iestāde "Jumītis" Kriškalnos (foto: I.Murziņa, 2018).

26.attēls. Izglītības iestāžu izvietojums (SIA "Baltkonsults")

27.attēls. Kultūras iestāžu izvietojums (SIA "Baltkonsults")

28.attēls. Sporta iestāžu izvietojums (SIA "Baltkonsults")

Rūpnieciskās apbūves teritorijas

Saskaņā ar MK noteikumu Nr. 240 39.punktu, *Rūpnieciskās apbūves teritorija* ir funkcionālā zona, ko nosaka, lai nodrošinātu rūpniecības uzņēmumu darbībai un attīstībai nepieciešamo teritorijas organizāciju, inženiertehnisko apgādi un transporta infrastruktūru.

Spēkā esošajā teritorijas plānojumos šai funkcionālajai zonai nav iespējams piemērot viennozīmīgu atbilstību. Daļēji atbilstu *Ražošanas un darījumu apbūves* un *Ražošanas un tehniskās apbūves teritorijas* Pļaviņu pilsētas plānojumā, *Ražošanas un komerciālu objektu apbūves teritorijas* Aiviekstes pagastā, *Jauktas ražošanas un darījumu iestāžu teritorijas*, kā arī *Saimnieciskās apbūves teritorijas* Klintaines pagastā, *Ražošanas objektu apbūves teritorijas* Vietalvas pagastā.

Līdz ar to nepieciešams pārskatīt visas ražošanas teritorijas un to zonējumu teritorijas plānojuma teritorijā. Lielākās ražošanas apbūves teritorijas saistītas ar dolomīta apstrādes uzņēmumiem Pļaviņu pilsētas rietumu daļā - SIA "Pļaviņu DM", SIA "Celtniecības dolomīti", bet novada teritorijā ražošanai pārsvarā tiek izmantotas bijušo fermu, mehānisko darbnīcu, kokapstrādes uzņēmumu ēkas, bet ir izveidojušies arī jauni uzņēmumi ar ražošanas teritorijām (sk. 30.attēlu).

29.attēls. Dolomīta un grants karjers Klintaines pagastā (foto: I.Murziņa, 2018).

30.attēls. SIA "Akmens fabrika" ražotne Kriškalnu ciemā, 1.maija ielā 2B (foto: I.Murziņa, 2018).

Vietalvas pagasta teritorijas plānojumā kā teritorijas, kurā apbūve nav primārā zemes izmantošana, izdalītas *Karjeru teritorijas*. Aiviekstes pagasta teritorijas plānojumā karjeri

noteikti kā speciālās izmantošanas teritorijas, bet Klintaines pagasta teritorijas plānojumā ar derīgo izrakteņu ieguvu un apstrādi saistītās teritorijas (sk. 29.attēlu) iekļautas zonējumā *Jauktas ražošanas un darījumu iestāžu teritorijas*.

Šīs teritorijas arī atbilstu funkcionālajai zonai *Rūpnieciskās apbūves teritorija* gadījumos, kad jau notiek derīgo izrakteņu ieguve vai arī ir zināmas perspektīvās atradņu teritorijas. Derīgo izrakteņu ieguve saskaņā ar MK noteikumiem Nr. 240 ir atļauta arī Lauksaimniecības teritorijās un Mežu teritorijās.

Pašlaik Pļaviņu pilsētas, Aiviekstes, Klintaines un Vietalvas pagastu teritorijā valsts nozīmes derīgo izrakteņu atradņu teritorijas statuss noteikts vienai valsts nozīmes derīgo izrakteņu atradnei – smilts – grants un smilts atradnei “Vesetas karjers”.

Pļaviņu pilsētas un Klintaines pagasta teritorijā atrodas atradne “Pļaviņas – Dolomīts”, kurās iegūstams dolomīts šķembu un kaļķa ražošanai, kā arī dekoratīvai izmantošanai.

Pļaviņu pilsētas, Aiviekstes, Klintaines un Vietalvas pagastu teritorijā, saskaņā ar Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra datiem atrodas 43 kūdras ieguves vietas, kas piemērotas kūdras ieguvei mēslojuma un pakaišu vajadzībām, taču neviena no atradnēm netiek aktīvi izmantota.

Aiviekstes pagastā atrodas divas akciju sabiedrības “Latvijas valsts meži” zemes dziļu/derīgo izrakteņu teritorijas: smilts – grants un smilts atradnes “Līdaces” un “Rušēni”.

Potenciāli izmantojamas ir 7 sapropeļa atradnes ezeru iegulās, kas pašlaik netiek izmantotas, bet nākotnē iespējama sapropeļa ieguve un plašāks pielietojums augsnes ielabošanai, dziedniecībā, lopbarības piedevu ražošanā, ķīmiskai pārstrādei utt.

Transporta infrastruktūras teritorijas

Saskaņā ar MK noteikumu Nr. 240 42.punktu *Transporta infrastruktūras teritorija* nodrošinātu visu veidu transportlīdzekļu un gājēju satiksmei nepieciešamo infrastruktūru.

Pļaviņu pilsētas teritorijas plānojumā transporta infrastruktūras teritorijas nav noteiktas kā funkcionālais zonējums. Ir dots to apraksts un raksturojums, un satiksmes infrastruktūras objekti attēloti grafiskajā daļā – valsts galvenais un valsts 2.šķiras autoceļš ar asfalta segumu, ielas ar asfalta un grants segumu, zemes ceļi, ietves un laukumi, dzelzceļa teritorijas (sk. 32.attēlu) un plānoto ielu principiālais risinājums. Satiksmes infrastruktūras attēlojums un dalījums atbilst plānojuma sagatavošanā izmantotajam topogrāfiskajam plānam mērogā 1:2000.

Aiviekstes pagasta teritorijas plānojumā noteiktas *Līnijbūvju teritorijas*, kurās atsevišķi izdalītas *Autotransporta līnijbūvju teritorijas*, *Dzelzceļa teritorijas* un *Turpmākās izpētes un plānošanas teritorijas* (perspektīvā E22 ceļa trases novietne).

Klintaines pagasta teritorijas plānojumā noteiktas *Līnijbūvju teritorijas*, kuras ietver valsts autoceļus, pagasta ceļus, ielas, piebraucamos ceļus, saimnieciskos ceļus, auto stāvlaukumus,

autoostu, degvielas uzpildes stacijas, kas atbilst *Transporta infrastruktūras teritoriju* zonējumam, taču minētās Līnijbūvju teritorijas ietver arī inženiertehnisko komunikāciju objektus, inženiertehniskās apgādes tīklus un būves.

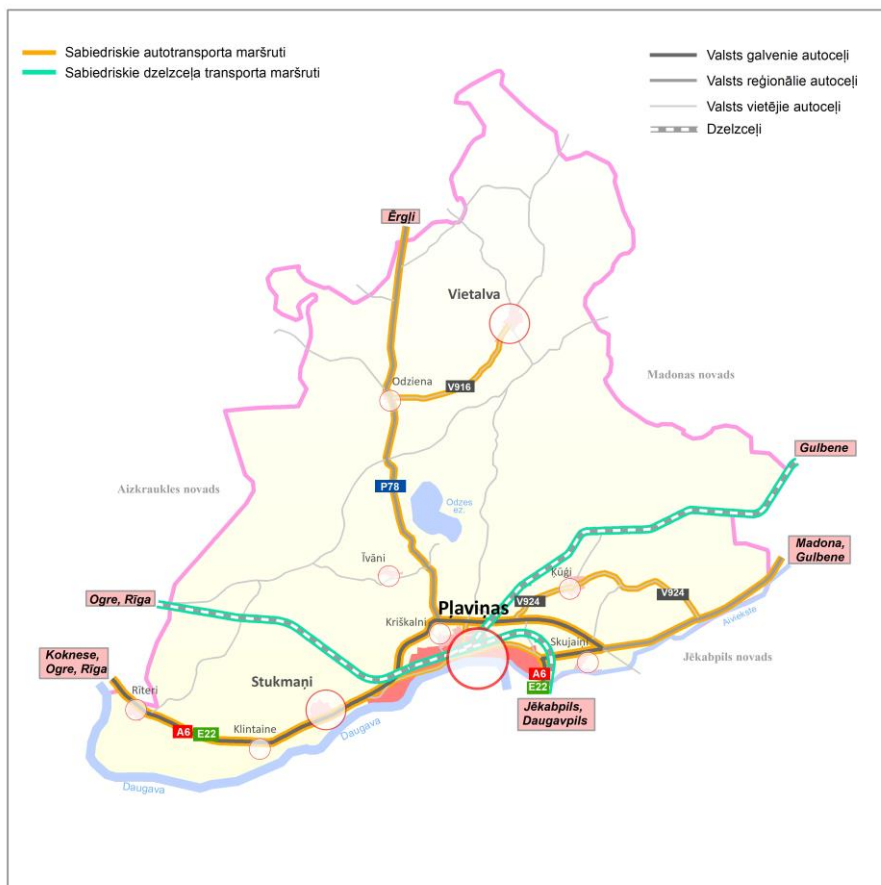
Vietalvas pagasta teritorijas plānojumā noteiktas Satiksmes infrastruktūras teritorijas, kas atbilst funkcionālajam zonējumam *Transporta infrastruktūras teritorijas*.

Ņemot vērā spēkā esošo plānojumu atšķirības, nepieciešams pārskatīt un no jauna izdalīt funkcionālo zonējumu *Transporta infrastruktūras teritorija atbilstoši MK noteikumu Nr. 240 40.punktam un esošajai situācijai* (sk. 31. attēlu).

Pļaviņu pilsētas, Aiviekstes, Klintaines un Vietalvas pagastu teritorijā transporta infrastruktūras veido gan valsts galvenais autoceļš A6 Rīga – Daugavpils – Krāslava – Baltkrievijas robeža, gan valsts un pašvaldību autoceļi un dzelzceļš. Novadā nav pašvaldības veidotu un uzturētu veloceļu.

Pļaviņu pilsētas, Aiviekstes, Klintaines un Vietalvas pagastu teritorijā izvietoti publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras iecirkņi Rīga – Krustpils, Pļaviņas – Gulbene un dzelzceļa stacijas “Pļaviņas”, “Alotene”, pieturas punkts “Spīģana”, kā arī dzelzceļa posms uz derīgo izrakteņu atradni “Veseta”. Pašlaik nenotiek pasažieru iekāpšana un izkāpšana minētajā pieturas punktā, bet posms Jaunkalsnava – Veseta pašlaik netiek izmantots, jo karjers ir slēgts.

Ielu un ceļu saraksts pievienots Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu 1. un 2.pielikumā.

31. attēls. Transporta shēma (SIA "Baltkonsults").

32. attēls. Dzelzceļa līnija Rīga – Daugavpils pie Pļaviņu dzelzceļa stacijas (foto: I.Murziņa, 2018).

Tehniskās apbūves teritorijas

Saskaņā ar MK noteikumu Nr. 240 45.punktu, *Tehniskās apbūves teritorija* ir funkcionālā zona, ko nosaka, lai nodrošinātu inženiertehniskās apgādes tīklu un objektu izbūvei, uzturēšanai, funkcionēšanai un attīstībai nepieciešamo teritorijas organizāciju un transporta infrastruktūru.

Spēkā esošajos Pļaviņu pilsētas, Aiviekstes, Klintaines un Vietalvas pagastu teritorijas plānojumos šāda zonējuma noteikšana nav viennozīmīga un pielietota atšķirīga pieeja un klasificēšana, līdz ar to jaunajā plānojumā nepieciešams teritorijas pārskatīt un noteikt vienotu zonējumu.

Pļaviņu pilsētas teritorijas plānojumā noteiktas *Tehniskās apbūves teritorijas* un *Tehniskās līnijbūvju teritorijas*, kas kopumā atbilst MK noteikumu Nr. 240 45.punktā noteiktajai funkcionālajai zonai *Tehniskās apbūves teritorija*.

Aiviekstes pagasta plānojumā ir izdalītas *Inženiertehniskās apgādes līnijbūvju teritorijas* (sk. 33.attēlu), bet citas tehniskās apbūves teritorijas nav noteiktas, savukārt Klintaines pagasta plānojumā tehniskās apbūves teritorijām atbilst daļa no *Saimnieciskās apbūves teritoriju* zonējuma un daļa no *Līnijbūvju teritorijām*.

Vietalvas pagasta teritorijas plānojumā *Tehniskās apbūves teritoriju* zonējumam atbilst *Komunālās un tehniskās apbūves teritorijas*, bet nepieciešams pārskatīt atbilstoši esošai situācijai.

33. attēls. Tehniskās apbūves teritorija Aiviekstes pagastā (foto: I.Murziņa, 2018).

Centralizētās ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumus, kā arī sadzīves atkritumu savākšanu un pārvadāšanu Pļaviņu pilsētā un pagastos nodrošina SIA “Pļaviņu komunālie pakalpojumi”. Centralizētās siltumapgādes sistēmas ir izveidotas tikai Pļaviņu pilsētā un Vietalvas pagasta Vietalvas ciemā, t.sk. Pļaviņu pilsētā ir 2 katlumājas (Rīgas ielā 15A un Daugavas ielā 113), bet Vietalvas ciemā (Zvaigžņu ielā 4) katlu mājas ekspluatācija 2018. gadā tika pārtraukta un tās vietā ierīkota lokālā siltumapgāde. Kā kurināmais tiek izmantota malka un šķelda.

Pļaviņu pilsētas, Aiviekstes, Klintaines un Vietalvas pagastu teritorijā atrodas akciju sabiedrībai “Conexus Baltic Grid” piederošs pārvades gāzesvads ar spiedienu vairāk nekā 1,6 megapaskāli Rīga – Daugavpils un pārvades gāzesvada dīķeris ar diametru 530 mm, kā arī sakaru kabeļi, elektrokabeļi un anodu kabeļi, pretkorozijas elektroķīmiskās aizsardzības stacija un anoda zemējumi.

Pļaviņu pilsētas, Aiviekstes, Klintaines un Vietalvas pagastu teritorijā ir akciju sabiedrības “Latvenergo” pazemes elektronisko sakaru līnijas, akciju sabiedrībai “Sadales tīkls” piederošie elektroapgādes objekti (0,23 – 20 kV elektropārvades līnijas, transformatoru apakšstacijas u.c. elektroietais), kā arī novadu šķērso akciju sabiedrības “Augstsprieguma tīkls” valdījumā esošas publiskas infrastruktūras elektroenerģijas pārvades tīkla 110 kV gaisvadu elektrolīnijas. Pļaviņu pilsētā, Vietalvas ielā 19, uz zemes vienībām 3113 001 0537 un 3242 009 0087 atrodas pārvades tīkla transformatoru apakšstacija “Pļaviņas”.

Dabas un apstādījumu teritorijas

Saskaņā ar MK noteikumu Nr. 240 48.punktu, *Dabas un apstādījumu teritorija* ir funkcionālā zona, ko nosaka, lai nodrošinātu rekreācijas, sporta, tūrisma, kvalitatīvas dabas un kultūrvides un līdzīgu funkciju īstenošanu dabas vai daļēji pārveidotās dabas teritorijās, ietverot ar attiecīgo funkciju saistītās ēkas un inženierbūves.

Pļaviņu pilsētas teritorijas plānojumā *Dabas un apstādījumu teritorijām* atbilstu trīs funkcionālās zonas - *Dabas teritorijas, Labiekārtotu apstādījumu teritorijas* un *Kapsētu teritorijas. Tūrisma un rekreācijas teritorijas.*

Aiviekstes pagasta plānojumā noteiktās *Dabas teritorijas* neatbilst MK noteikumu Nr. 240 48.punktā *Dabas un apstādījumu teritorija* minētajai izmantošanai, bet pie *Speciālās izmantošanas teritorijām* iekļautas *Kapsētu teritorijas, Dabas liegums "Vesetas palienes purvs", Tūrisma un rekreācijas teritorijas.*

Klintaines pagasta plānojumā kā *Dabas pamatnes teritorijas* noteiktas *Parku un apstādījumu teritorijas, Tūrisma un rekreācijas teritorijas.*

Vietalvas pagasta plānojumā noteiktas Parku un rekreācijas teritorijas.

Ņemot vērā atšķirīgo pieeju spēkā esošo plānojumu zonējumu noteikšanā, jaunajā Pļaviņu novada teritorijas plānojumā *Dabas un apstādījumu teritorijas* jāpārskata no jauna visā novadā, atsevišķi izdalot un indeksējot *Kapsētu teritorijas* un pēc Nacionālā kultūras mantojuma pārvaldes ieteikuma arī atsevišķu valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu (Gostiņu skansts, Robežakmens, Oliņkalns – pilskalns) teritorijas, kā arī dabas un apstādījumu teritorijas Stukmaņu un Odzianas muižu teritorijās.

34.attēls. Ebreju kapi Aiviekstes pagastā (foto: I.Murziņa, 2018).

Pļaviņu pilsētas, Aiviekstes, Klintaines un Vietalvas pagastu teritorijā ir spēkā 2011. gada 24.februāra saistošie noteikumi Nr.2 "Pļaviņu novada kapsētu uzturēšanas noteikumi", kuru 2.punktā noteikts kapsētu saraksts. Visas kapsētas ir pašvaldības īpašums. Novadā ir noteiktas 5 atvērtās kapsētas, tai skaitā Krūmēnu kapi un Ķūģu kapi Aiviekstes pagastā, Brīvkapi un Rīteru kapi Klintaines pagastā un Vietalvas kapi Vietalvas pagastā. Noteiktas 5 slēgtās kapsētas –

Senkapi un Baronu kapi Klintaines pagastā, Ebreju kapi (sk. 34.attēlu) un Brāļu kapi Aiviekstes pagastā un Vietalvas brāļu kapu memoriāls.

Atsevišķi kā jaukta tipa kapsēta noteikti Bārukalna kapi, kuros ir gan atvērtie, gan slēgtie sektori.

Klintaines pagasta teritorijā atrodas dabas liegums “Klintaine” un aizsargājamais ģeoloģiskais un ģeomorfoloģiskais dabas piemineklis “Klintaines sausgultne un karsta kritenes”. Karsta procesu ietekmētā Maltupīte, saukta arī par Klintainīti, posmā no Būdas Dzirnavu ezera līdz ietekai Daugavā pazūd pazemē, veidojot sauso gultni. Upītei tās izteiktākajā posmā ir skaidri izteikta grava. Šī teritorija ir aktīvā karsta procesu zona, kur veidojas kritenes. Dabas pieminekļa aizsardzība noteikta ar MK 2001.gada 17.aprīļa noteikumiem Nr.175 “Noteikumi par aizsargājamiem ģeoloģiskiem un ģeomorfoloģiskiem dabas pieminekļiem”. Pļaviņu pilsētas, Aiviekstes, Klintaines un Vietalvas pagastu teritorijā teritorijā pēc Dabas datu pārvaldības sistēmā OZOLS pieejamās informācijas 2022.gada 28.mrtā reģistrēti 148 aizsargājami koki, to apsekošana un reģistrēšana turpinās un informācija Dabas datu pārvaldības sistēmā “Ozols” tiek papildināta. Dižkoku atrašanās vietas attēlotas Grafiskajā daļā.

Mežu teritorijas

Saskaņā ar MK noteikumu Nr. 240 51.punktu *Mežu teritorija* ir funkcionālā zona, ko nosaka, lai nodrošinātu apstākļus mežu ilgtspējīgai attīstībai un ar mežu saistīto galveno – saimniecisko, ekoloģisko un sociālo – funkciju īstenošanai.

Pļaviņu pilsētas plānojumā nav *Mežu teritoriju*, savukārt Aiviekstes pagasta plānojumā noteiktas *Mežu un purvu teritorijas*, Klintaines pagasta plānojumā - *Mežsaimniecības teritorijas*, Vietalvas pagasta plānojumā noteiktas *Mežsaimniecības teritorijas* un apakšzona *Purvi*.

Pēc AS “Latvijas valsts meži” datiem 2020.gadā Pļaviņu pilsētas, Aiviekstes, Klintaines un Vietalvas pagastu teritorijā bija 21352,3 ha mežu jeb 56,6% no novada teritorijas.

Kā nozīmīgu *Mežsaimniecības teritorijas* daļu var uzskatīt dabas liegumu „Vesetas palienes purvs”, kas noteikts ar MK 1999. gada 15.jūnija noteikumiem Nr.212 “Noteikumi par dabas liegumiem”, lai nodrošinātu vienota mitrāju kompleksa – pārejas purva, kas veidojies upes palienē, slapjo mežu un palieņu pļavu, retu augu sugu saglabāšanu. Tā teritorija (424 ha) iekļauta Natura 2000 aizsargājamo teritoriju tīklā. Saskaņā ar Dabas aizsardzības pārvaldes sniegto informāciju lieguma teritorijā konstatēti 8 Eiropas Savienības īpaši aizsargājamo biotopu veidu sarakstā ietvertie biotopi, dzīvotnes vairākām Eiropas Savienības Biotopu direktīvas augu sugām (dzeltenā akmeņlauzīte, Lēzeļa lipare u.c.), retas un aizsargājamas sūnu, putnu un bezmugurkaulnieku sugas.

Dabas liegumam „Vesetas palienes purvs” ir bijis izstrādāts Dabas aizsardzības plāns 2005.-2015.gadam, kura termiņš saskaņā ar Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministra 2016.

gada 18.februāra rīkojumu Nr. 24 "Par dabas aizsardzības plānu darbības termiņa pagarināšanu" pagarināts līdz 2019.gada 31.decembrim un vairs nav spēkā. Teritorijas aizsardzību un izmantošanu reglamentē MK 2010. gada 16.marta noteikumi Nr.264 "Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi".

Aiviekstes pagastā atrodas daļa no īpaši aizsargājamā dendroloģiskā stādījuma "Kalsnavas dendrārijs", kuram AS "Latvijas valsts meži" uzdevumā izstrādāts un apstiprināts dabas aizsardzības plāns 2021.-2032.gadam.

Purvu teritorijas atrodas arī Aiviekstes pagasta austrumu daļā – Bokstu, Vesetnieku, Ņeģeļu un Alaižu purvi.

Īpaši aizsargājamo sugu aizsardzībai izveidoti 9 mikroliegumi un to buferzonas, kuru aizsardzību un izmantošanu nosaka MK 2012. gada 18.decembra noteikumi Nr.940 "Noteikumi par mikroliegumu izveidošanas un apsaimniekošanas kārtību, to aizsardzību, kā arī mikroliegumu un to buferzonu noteikšanu".

Saskaņā ar AS "Latvijas valsts meži" sniegto informāciju, akciju sabiedrība apsaimnieko mazāk kā pusi no kopējām *Mežsaimniecības teritorijām* Pļaviņu pilsētā, Aiviekstes, Klintaines un Vietalvas pagastā, pārējās *Mežsaimniecības teritorijas* ir privātas, bet pašvaldības īpašumā ir tikai aptuveni 1% novada mežu platību.

Lauksaimniecības teritorijas

Saskaņā ar MK noteikumu Nr. 240 54.punktu, *Lauksaimniecības teritorija* ir funkcionālā zona, ko nosaka, lai nodrošinātu lauksaimniecības zemes kā resursa racionālu un daudzveidīgu izmantošanu visu veidu lauksaimnieciskajai darbībai un ar to saistītajiem pakalpojumiem.

Pļaviņu pilsētas spēkā esošajā teritorijas plānojumā nav noteikta *Lauksaimniecības teritoriju* funkcionālā zona, bet visu pagastu plānojumos tā ir noteikta. Saskaņā ar Lauku atbalsta dienesta Lauku bloku karti, var secināt, ka liela daļa lauksaimniecības teritoriju ir apstrādāta, bet novadā ir arī tādas lauksaimniecības teritorijas, kas ir aizaugušas ar krūmiem. Tā rezultātā lauksaimniecībai domātās platības dabiski apmežojas. Daļā lauksaimniecības teritoriju meliorācijas sistēmas ir novecojušas un nepilda savas funkcijas, kā rezultātā veidojas paaugstināts gruntsūdens līmenis. Meliorācijas sistēmu uzturēšanu ierobežo un aprūtinā sadrumstalotā īpašumtiesību sistēma.

Saskaņā ar Valsts zemes dienesta publicēto informāciju 2021.gadā Pļaviņu pilsētā, Aiviekstes, Klintaines un Vietalvas pagastos bija 11269 ha lauksaimniecības zemes, kas ir 29,9% no novada teritorijas. Saskaņā ar Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi" (ZMNĪ) sniegto informāciju - 80% no lauksaimniecībā izmantojamās zemes ir meliorētas. Platību nosusināšanas objekti izbūvēti laikā no 1953. gada līdz 2016. gadam. Lai novērtētu meliorācijas sistēmu stāvokli, nepieciešams veikt meliorācijas sistēmu inventarizāciju.

Lauksaimniecības teritoriju nozīmīga sastāvdaļa ir viensētas ar to saimniecības ēkām, kā arī padomju gados būvētās ar lauksaimniecību un mežsaimniecību saistītas būves (fermas, kaltes, gateri, garāžas u.c.). Pagastos atrodas daudz viensētu, kas nav apdzīvotas, un daļa no tām ir ļoti sliktā stāvoklī. Tāpat daļa padomju gados būvēto bijušo lauksaimniecības būvju atrodas ļoti sliktā stāvoklī un degradē apkārtējo ainavu.

Pagastos tradicionālās lauksaimniecības nozares ir piena un gaļas lopkopība un graudkopība – jauktās lauksaimniecības un graudkopības uzņēmumu skaits ir dominējošais uzņēmējdarbības veids novadā.

Kā lielākie lauksaimniecības uzņēmumi, kas nodarbojas ar augkopību, ir minami zemnieku saimniecība “Grannes” (graudi, rapsis) un zemnieku saimniecība “Iesalnieki 1” (rapsis, graudi) Vietalvas pagastā. Vietalvā kooperatīvā biedrība “Bites” specializējas piena lopkopībā, bet Klintainē, Aiviekstē - gaļas lopkopībā.

Izveidotas vietējā vīna ražotnes – upenes, rabarberi, āboli – Aiviekstes pagastā. Darbojas alus ražotne BURSH Aiviekstes pagastā un kvasa un alus ražotne Odzianas muižā, Vietalvas pagastā.

Lauksaimniecības teritorijas arī papildina dažādi kultūrvēsturiski un dabas objekti - baznīcas, dižkoki u.c.

Ūdeņu teritorijas

Saskaņā ar MK noteikumu Nr. 240 57.punktu, *Ūdeņu teritorija* ir funkcionālā zona, ko nosaka, lai izplānotu un nodrošinātu racionālu un ilgtspējīgu ūdens resursu izmantošanu saimnieciskai darbībai, transportam, rekreācijai un vides aizsardzībai.

Spēkā esošajā Pļaviņu pilsētas teritorijas plānojumā Grafiskās daļas kartēs noteiktas *Ūdensteču teritorijas*, bet Paskaidrojuma rakstā aprakstīti Virszemes ūdeņi. Norādīts, ka pilsēta atrodas Daugavas un Aiviekstes upju krastā, pie Aiviekstes ietekas Daugavā. Šajā Daugavas posmā izveidota Pļaviņu HES ūdenskrātuve (sk. 35.attēlu). Pilsētā ir arī divas mazas upītes – Skanstupīte un Torņupīte, bet netālu no J.Jaunsudrabiņa mājām atrodas Jaunsudrabiņa dīķis. 20.gs. 80.tajos gados izbūvēta mākslīga ūdenskrātuve – brīvdabas publiskais peldbaseins, kura izbūve pamatota ar stāvo Daugavas krastu nepiemērotību dabisko peldvietu iekārtošanai,

Visu pagastu teritorijas plānojumos ir noteikts funkcionālais zonējums *Ūdeņu teritorijas*.

Pēc ZMNĪ datiem Pļaviņu pilsēta, Aiviekstes, klintaines un Vietalvas pagasti atrodas Daugavas, ŪSIK kods 4:01, un Aiviekstes, ŪSIK kods 42:01, sateces baseinā. Kā promtekas kalpo upes, kas vienlaicīgi ir arī valsts nozīmes ūdensnotekas: Veseta, ŪSIK kods 4241:01, Pelava, ŪSIK kods 4164:01, Naskane, ŪSIK kods 41644:01, Skanstupīte, ŪSIK kods 4178:01, Riekstiņa, ŪSIK kods 421472:01 un Labonīte, ŪSIK kods 421472:01.

Valsts nozīmes ūdensnoteku kopējais garums 63,6 km, to skaitā regulētas 35,2 km. Atsevišķas ūdensnotekas – Labonīte, Riekstiņa, Naskane ir piesērējušas un nepieciešama to pārtīrīšana.

Teritorijas lielākās upes – Daugava ar 45 km garo ūdenskrātuvi un Aiviekste.

Lielākais ezers ir Odzianas ezers (269 ha), kā arī vairāki mazāki ezeri – Dāmenezers, Līdacis, Spīģanas ezers, Apaļais ezers, Garais ezers, Alvīšezers, Neļaubītis, Baltenītis, Līkais ezers, Tulmanītis, Skaidrais ezers, Būdas dzirnavu ezers, Apezers, Vabulītis, Miķelēnu ezers un Zvanezers.

Pļaviņu pilsētas, Aiviekstes, klintaines un Vietalvas pagastu teritorijā atrodas arī vairākas mākslīgi veidotas ūdenstilpnes – Karjeru dīķis, Krievciema dzirnavezers, Krievciema ūdenskrātuve un Aiviekstes karjera ūdenskrātuve.

Spēkā esošajos novada plānojumos daļa ūdensteču ir pieskaitītas arī pie funkcionālās zonas - *Lauksaimniecības teritorijas*.

Saskaņā ar Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra (LVĢMC) publicētās Plūdu riska informācijas sistēmas datiem, ap Aiviekstes un Vesetas upēm ir applūstošās teritorijas ar applūšanas varbūtību vienu reizi 10 gados – šīs teritorijas attēlotas Grafiskās daļas kartēs, izmantojot Aiviekstes pagasta teritorijas plānojuma informāciju. Neliels plūdu risks pastāv arī Pļaviņu pilsētas rietumu daļā, bet pārējā pilsētas daļā plūdu riski ir novērsti ar aizsargdambja uzbūvēšanu 2013.gadā.

35.attēls. Pļaviņu HES ūdenskrātuve Daugavā (foto: I.Murziņa, 2018).

Aizsargdambja būvniecību finansēja Eiropas Reģionālās attīstības fonds un Pļaviņu novada dome. Par projekta īstenošanu 2010.gada aprīlī tika noslēgta vienošanās Nr.3DP/3.4.1.5.1/09/IPIA/VIDM/002 ar Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministriju. Būvdarbus veica SIA "Jēkabpils PMK". Aizsargdambis gar Daugavu izbūvēts 1,93 kilometru garumā pilsētas centrālajā daļā, no mūzikas skolas līdz Atvaru ielai, un 0,69 kilometrus Gostiņos gar Aivieksti. Uz dambja izbūvētā apgaismotā promenāde ir iecienīta iedzīvotāju aktīvās atpūtas vieta pastaigām un braukšanai ar velosipēdu.

LVĢMC Plūdu riska informācijas sistēmā Aiviekstes upe no Aiviekstes HES līdz ietekai Daugavā un Daugavas posms līdz Pļaviņu pilsētas rietumu robežai reģistrēts kā ledus sastrēgumu teritorija.

Secinājumi

Pļaviņu pilsētas, Aiviekstes un Klintaines pagastu plānojumu darbības laikā nav bijis nepieciešams tos grozīt, kas liek secināt, ka funkcionālās zonas noteiktas atbilstoši vajadzībām.

Vietalvas pagasta plānojumam 2010. gadā ir izstrādāti Vietalvas pagasta teritorijas plānojuma 2008.-2020. gadam grozījumi. Ar šiem grozījumiem tika mainītas un precizētas funkcionālo zonu robežas un objektu aizsargjoslas Grafiskajā daļā atbilstoši iedzīvotāju iesniegumiem un izmaiņām normatīvajos aktos, t.sk. Aizsargjoslu likumā. Veiktas izmaiņas "Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos" attiecībā uz aizsargjoslām un to attēlošanu, precizētas Paskaidrojuma raksta sadaļas "Meliorācija", "Elektroapgāde" un "Riska teritorijas un objekti".

Iedzīvotāju skaitam samazinoties, samazinās teritoriju pilnvērtīga izmantošana, kas visvairāk novērojams lauksaimniecības teritorijās sekojošos veidos:

- ✓ Lauksaimniecības teritorijas tiek aizaudzētas ar krūmiem, samazinot apstrādāto lauksaimniecības teritoriju platības, kā rezultātā pasliktinās meliorācijas sistēmu darbība;
- ✓ palielinās neapdzīvoto mājokļu skaits (viensētas, daudzdzīvokļu mājas) un to sliktais stāvoklis (sabrukušas viensētas, daudzdzīvokļu mājas bez logiem un cauriem jumtiem), kas degradē vidi;
- ✓ padomju gados lauksaimniecības un rekreācijas vajadzībām būvētās ēkas netiek izmantotas, kā rezultātā veidojas grausti, degradējot apkārtējo ainavu.

Zemnieku saimniecības turpina apstrādāt lielāko daļu pagastu lauksaimniecības teritoriju, saņemot ES platību maksājumus un nodarbinot vietējos iedzīvotājus.

Pašvaldība, investējot līdzekļus publiskās apbūves teritoriju sakārtošanā, uzlabo iedzīvotājiem pieejamo pakalpojumu (kultūras, izglītības, sporta) kvalitāti.

Pašvaldībai investējot līdzekļus tehniskās apbūves teritorijās, kā arī atjaunojot un izbūvējot jaunas ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas, būtiski uzlabojās komunālie pakalpojumi iedzīvotājiem - Pļaviņu pilsētā Dzirnau ielas rajonā siltumtīklu atjaunošana, Dzelzceļa un Raiņa, Rīgas ielā kanalizācijas izbūve un atjaunošana, arī Bebrulejas, Dolomītu iela Gostiņos, ūdensvada un kanalizācijas izbūve Kriškalnos, kanalizācijas attīstīšana – Rīteru ciemā.

AS "Latvijas Valsts ceļi" un AS "Sadales tīkls" tehniskās apbūves teritorijās ir pārbūvējuši ceļus un elektrotīklus, kas uzlabo novada sasniedzamību un elektroapgādi (maina pārvadu līnijas uz kabeļiem).

Mežu teritorijās AS "Latvijas Valsts meži" ir izbūvējuši autoceļus un meliorācijas sistēmas, kas uzlabo mežu apsaimniekošanu. Veikta arī karjeru izbūve Juču mežā Aiviekstē, Vietalvā un Klintainē.

Ražošanas un lauksaimniecības teritorijās ir izbūvēti jauni ražošanas uzņēmumi.

Kopumā var secināt, ka augstākminētie ieguldījumi pagastu attīstībā nespēj apturēt iedzīvotāju skaita sarukšanu novadā.

KULTŪRVĒSTURISKAIS MANTOJUMS

Kultūras mantojums ir uzkrātu māksliniecisku, arhitektonisku, muzikālu, literāru un zinātnisku resursu kopums, kas saņemti mantojumā no pagātnes. Tie neatkarīgi no piederības, indivīdu un sabiedrības uztverē tiek uzskatīti par pārliecības, vērtību, tradīciju un zināšanu atspoguļotājiem, kā arī ietver vidi, kas izveidojusies cilvēku un vietu mijiedarbībā. Kultūras mantojums ir cilvēka garīgās darbības liecība materiālā vai nemateriālā formā, kas ietver mākslinieku, mūziķu, arhitektu, rakstnieku un zinātnieku darbus, kā arī anonīmu mākslinieku darbus, cilvēces gara izpausmi un vērtību sistēmu.

Likumā “Par kultūras pieminekļu aizsardzību” noteikts, ka kultūras pieminekļi ir kultūrvēsturiskā mantojuma daļa — kultūrvēsturiskas ainavas un atsevišķas teritorijas (senkapi, kapsētas, parki, vēsturisko notikumu norises un ievērojamu personu darbības vietas), kā arī atsevišķi kapi, ēku grupas un atsevišķas ēkas, mākslas darbi, iekārtas un priekšmeti, kuriem ir vēsturiska, zinātniska, mākslinieciska vai citāda kultūras vērtība un kuru saglabāšana nākamajām paaudzēm atbilst Latvijas valsts un tautas, kā arī starptautiskajām interesēm.

Saskaņā ar Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas (tagad – Nacionālā kultūras mantojuma pārvalde) sniegto informāciju, Pļaviņu novada teritorijā atrodas 18 nekustamie kultūras pieminekļi – objekti, kas iekļauti spēkā esošajā valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā, kuru 1998. gada 29.oktobrī apstiprinājusi LR Kultūras ministrija ar rīkojumu Nr.128, t.sk. 8 arheoloģiskie, 7 arhitektūras, 2 vēstures un 1 industriālais piemineklis (sk. 2.tabulu).

2.tabula

Nr.p.k.	Valsts aizsardzības Nr.	Nosaukums	Adrese
1.	105	Puduļu pilskalns	Aiviekstes pagasts, pie Puduļiem
2.	8756	Mūra tilts pār Vesetas upi	Aiviekstes pagasts, pie Vesetas upes ietekas Aiviekstes upē
3.	2	Robežakmens	Klīntaines pagasts, Rīgas – Daugavpils šosejas 120.km, Lejas Silā
4.	112	Avotiņkalns - pilskalns	Klīntaines pagasts, pie bij. Avotiņiem un Lūzāniem
5.	116	Oliņkalns - pilskalns	Klīntaines pagasts, sala Daugavā iepretim Stukmaņiem
6.	114	Kalnapeļņu senkapi	Klīntaines pagasts, pie Kalnapeļņiem
7.	115	Vīna kalns - pilskalns un senkapi	Klīntaines pagasts, pie Vīnakaļniem

8.	104	Draudavu senkapi ar krustakmeni	Aiviekstes pagasts, pie Draudavām
9.	113	Pļaviņu pilskalns (Kaķu kalns)	Klintaines pagasts, pie Kaķkalniem
10.	4	Rakstnieka J.Jaunsudrabiņa un gleznotāja A.Štrāla dzīves vieta	Pļaviņas, Kalna iela 11
11.	2607	Gostiņu skansts - viduslaiku nocietinājums	Pļaviņas, Gostiņos pie Skanstupītes ietekas Daugavā
12.	6156	Stukmaņu muižas apbūve	Klintaines pagasts, Klintaine, Stukmaņu muiža
13.	6157	Vecā kungu māja "Sikadele"	Klintaines pagasts, Klintaine, Stukmaņu muiža
14.	6158	Ratnīca un zirgu stallis ar torni	Klintaines pagasts, Klintaine, Stukmaņu muiža
15.	6159	Klētis (divas)	Klintaines pagasts, Klintaine, Stukmaņu muiža
16.	6165	Gostiņu luterāņu baznīca	Pļaviņas, Lielā iela 34
17.	8755	Pļaviņu luterāņu baznīca	Pļaviņas, Raiņa iela 18
18.	8843	Odzienes muižas pils	Vietalvas pagasts, Vietalva

Nacionālā kultūras mantojuma pārvaldē tiek veikta kultūras pieminekļu teritoriju digitalizācija un pieminekļu teritoriju un to aizsargjoslu precizēšana. Pēc Pļaviņu novada teritorijas plānojuma apstiprināšanas ir iespējamas pieminekļu teritoriju un aizsargjoslu (aizsardzības zonu) izmaiņas, kas nav uzskatāmas par novada teritorijas plānojuma grozījumiem.

Valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā 2012. gada 8. jūnijā iekļauts vietējas nozīmes arhitektūras piemineklis "Odzienes muižas pils" (valsts aizsardzības Nr.8843) un tam noteikta individuālā aizsardzības zona, kura attēlota teritorijas plānojuma Grafiskajā daļā.

Vietējas nozīmes kultūras pieminekļa statuss noteikts Mūras tiltam pār Vesetas upi, kas atrodas uz vecā zemesceļa Pļaviņas – Madona, pie vecās Vesetas ietekas Aiviekstē. Trīslaidumu akmens mūra velvju tilts būvēts 1925.gadā no rupji kaltiem laukakmeņiem, 19,6 metrus garš, ar trim lokveida ailēm. Pļaviņu pilsētā atrodas vietējas nozīmes kultūras piemineklis – Pļaviņu Svētā Pētera evaņģēliski luteriskā baznīca, kas celta 1912.gadā no dolomīta.

Pļaviņu pilsētā ir vairākas ēkas, kuras potenciāli varētu noteikt par vietējas nozīmes kultūras pieminekļiem - Vecā domes māja Daugavas ielā 43 un 45, kultūras centrs Daugavas ielā 49, vecā slimnīcas ēka, vecā ģimnāzijas ēka, Dzelzceļa stacijas ēka, koka apbūve Daugavas ielā 55, ēkas Odzienes ielā 2 un Daugavas ielā 30.

ĪPAŠI AIZSARGĀJAMĀS DABAS TERITORIJAS

Kā īpaši aizsargājamās dabas teritorijas Pļaviņu pilsēta, Aiviekstes, Klintaines un Vietalvas pagastos ir noteiktas:

- dabas liegums „Vesetas palienes purvs”;
- dabas liegums “Klintaine”;

- aizsargājamais ģeoloģiskais un ģeomorfoloģiskais dabas piemineklis “Klintaienes sausgultne un karsta kritenes”;
- īpaši aizsargājamais dendroloģiskais stādījums “Kalsnavas dendrārijs”.

Pļaviņu pilsētas, Aiviekstes, Klintaienes un Vietalvas pagastu teritorijā 2022.gada 28.martā bija reģistrēti 148 aizsargājami koki, to apsekošana un reģistrēšana turpinās un aktuālā informācija par tiem pieejama Dabas datu pārvaldības sistēmā “Ozols”.

Pļaviņu pilsētas, Aiviekstes, Klintaienes un Vietalvas pagastu teritorijā īpaši aizsargājamo sugu aizsardzībai līdz 2022.gada 29.martam bija izveidoti 9 mikroliegumi un to buferzonas, kuru aizsardzību un izmantošanu nosaka MK 2012.gada 18.decembra noteikumi Nr.940 “Noteikumi par mikroliegumu izveidošanas un apsaimniekošanas kārtību, to aizsardzību, kā arī mikroliegumu un to buferzonu noteikšanu” – Aiviekstes pagastā īpaši aizsargājamai putnu sugai melnajam stārķim un īpaši aizsargājamai sūnu sugai ēnāja stāvainei, Klintaienes pagastā - īpaši aizsargājamai putnu sugai melnajam stārķim, Vietalvas pagastā – īpaši aizsargājamai vaskulāro augu sugai laksim jeb mežlokam. Arī mikroliegumu izveidošana un reģistrēšana turpinās un aktuālā informācija par tiem pieejama Dabas datu pārvaldības sistēmā “Ozols”.

TERITORIJAS PLĀNOJUMA RISINĀJUMI

Teritorijas plānojuma atbilstība Pļaviņu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijai

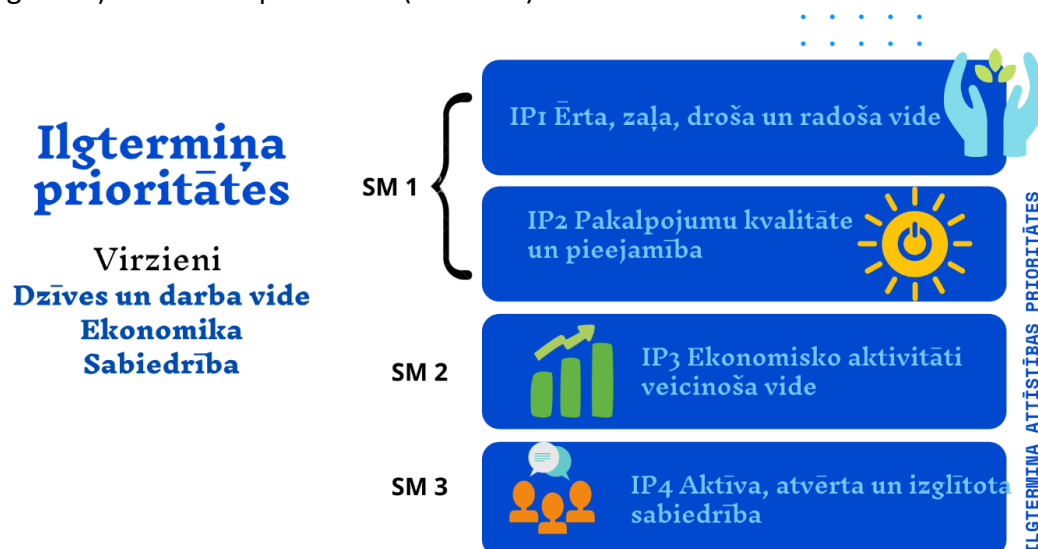
Pļaviņu pilsētas, Aiviekstes, Klintaines un Vietalvas pagastu teritorijas plānojuma risinājumi izvēlēti, uzsākot teritorijas plānojuma izstrādi 2018.gadā, tie atbilst un nav pretrunā ar Pļaviņu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2013. – 2035.gadam vīziju, stratēģiskajiem mērķiem un ilgtermiņa prioritātēm. Teritorijas plānojumā noteiktās funkcionālās zonas un teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi ļauj novadā elastīgi izmantot lauksaimniecības un mežsaimniecības teritorijas, attīstīt uzņēmējdarbību, neierobežot cilvēka dzīves labklājību un neveicināt vides kvalitātes pasliktināšanos.

Pēc jaunā Aizkraukles novada izveidošanas tika izstrādāta un ar Aizkraukles novada domes 2021.gada 17.novembra lēmumu Nr. 473 apstiprināta Aizkraukles novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2021.-2034.gadam (turpmāk – Stratēģija).

Aizkraukles novads kā savu attīstības pamatu ir izvirzījis vīziju *Radošas pilsētas un apdzīvoti lauki* un plāno attīstību trijos virzienos – Dzīves un darba vide, Ekonomika un Sabiedrība, nosakot trīs stratēģiskos mērķus:

- ✓ SM1 - attīstīt kvalitatīvu dzīves telpu, vidi un pakalpojumus;
- ✓ SM2 – attīstīt uzņēmējdarbību pilsētās un laukos;
- ✓ SM3 – veidot aktīvu un veselu sabiedrību.

Izvirzot Aizkraukles novada attīstības prioritātes, tika ņemta vērā Latvija 2030 noteiktā vīzija un prioritātes, kā arī telpiskās attīstības perspektīva un Zemgales plānošanas reģiona izvirzītās ilgtermiņa prioritātes. Stratēģisko mērķu sasniegšanai Aizkraukles novads ir izvirzījis četras ilgtermiņa attīstības prioritātes (36.attēls):

36.attēls. Aizkraukles novada ilgtermiņa prioritātes (avots – Aizkraukles novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2021.-2034.gadam)

Balstoties uz nozaru attīstības tendencēm, Aizkraukles novada teritorijā esošajiem resursiem un uzņēmējdarbības nozaru iestrādņēm, ekonomikas profils aptver vairākus specializācijas virzienus – apstrādes rūpniecība, lauksaimniecība, mežsaimniecība, kravu pārvadājumi un tūrisms. Pļaviņu pilsētā, Aiviekstes, Klintaines un Vietalvas pagastu teritorijas ir aktuāli un aktīvi visi šie specializācijas virzieni.

Lai veicinātu straujāku specializācijas virzienu izaugsmi un specializācijas nozaru konkurētspējas palielināšanos, Aizkraukles novadam nākotnē svarīgi ieguldīt uzņēmējdarbībai nepieciešamajā infrastruktūrā un pakalpojumos, kā arī darba spēka pieejamības, kvalifikācijas paaugstināšanas jeb izglītības attīstībā. Visu nozaru veiksmīgai attīstībai jāveic ieguldījumi atjaunojamās enerģijas resursu izmantošanā, IKT infrastruktūrā un digitalizācijā.

Svarīgi veidot līdzsvarotu uzņēmējdarbības vidi gan laukos, gan pilsētā, kas nākotnē var veidot pašpietiekamu un savstarpēji atbalstošu vietējo ekonomiku. Tūrisma jomā jākoncentrējas uz veloceļu infrastruktūras attīstību, tūrisma objektu attīstību un pieejamību, kā arī spēcīga jaunā novada tūrisma piedāvājumu. Kā būtisks aspekts visās nozarēs nākotnē ir jāietver viedo pakalpojumu attīstība un klimata neitralitātes pieeja.

Aizkraukles novada telpiskās attīstības perspektīvas konceptuāli parāda vēlamo novada telpisko attīstību un teritorijas plānošanas trīs virzienus: apdzīvojuma telpisko plānojumu, industriālo teritoriju attīstību un lauku teritorijas attīstību. Apdzīvojuma struktūrā Pļaviņu pilsēta noteikta kā novada nozīmes attīstības centrs, bet Stukmaņi, Vietalva, Odziena un Kriškalni – vietējas nozīmes attīstības centri.

Stratēģijā noteikts, ka turpmākai novada nozīmes attīstības centru sekmīgai attīstībai ir nepieciešams nodrošināt visa veida infrastruktūras attīstību un tās kvalitātes uzlabošanu, pamata (izglītības, veselības, sociālo u.c.) pakalpojumu un kvalitatīvu mājokļu pieejamību, kultūras un brīvā laika pavadīšanas iespējas, kā arī uzņēmējdarbības aktivitāti, radot darba iespējas iedzīvotājiem, tostarp attīstības centram pieguļošajās lauku teritorijās. Vietējas nozīmes attīstības centriem nākotnē būs vietējās ekonomikas attīstības atbalsta centra loma, dažādojot pakalpojumu piedāvājumu, tie darbosies kā nozīmīgs novada nozīmes centru partnerības posms. Stratēģijā norādīts, ka nākotnē izvērtējama Kriškalnu ciema pievienošana Pļaviņu pilsētai, ņemot vērā jau esošo teritoriju saplūšanu un vienoto infrastruktūru, tomēr teritorijas plānojuma izstrādes laikā šis risinājums neguva iedzīvotāju atbalstu.

Stratēģijas telpiskās attīstības perspektīvā noteiktas pakalpojumu funkcionālās teritorijas un saites, dabas teritoriju, transporta un infrastruktūras attīstības virzieni, mobilitātes risinājumi, attīstot Pļaviņu pilsētu kā mobilitātes punktu.

Aizkraukles novada galvenie attīstības virzieni jeb asis ir cieši saistāmi ar transporta koridoriem gan starpreģionālā, gan vietējā līmenī, perspektīvā arī starptautiskā līmenī.

Aizkraukles novada perspektīvā telpiskā struktūra paredz:

- veicināt saliedētas un policentriskas apdzīvojuma sistēmas attīstību;
- attīstīt transporta infrastruktūru, nodrošināt vietu sasniedzamību;
- telpiski koncentrētu industriālo teritoriju attīstību,
- attīstīt atvērto telpu un lauku teritorijas kā novada ilgtspējīgās izaugsmes galveno balstu;

- dabas, ainavu un kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanu, vienlaicīgi veicinot tūrisma un rekreācijas attīstību, sekmēt jaunu kultūrvērtību, tai skaitā nemateriālo, rašanos un dokumentēšanu.

Minētās vadlīnijas ņemtas vērā, izstrādājot Pļaviņu novada teritorijas plānojumu.

Teritorijas plānojuma atbilstība Pļaviņu novada Attīstības programmai

Uzsākot teritorijas plānojuma izstrādi, Pļaviņu pilsētas, Aiviekstes, Klintaines un Vietalvas pagastu teritorijā bija spēkā Pļaviņu novada Attīstības programma 2012.-2018. gadam, kas izstrādāta un apstiprināta Pļaviņu novada domē 2011. gadā.

2018. gada 25. janvārī ar Pļaviņu novada domes lēmumu (protokols Nr.1, 26.§) tika uzsākta jaunas Attīstības programmas izstrāde vienlaicīgi ar jauna teritorijas plānojuma izstrādi.

2019.gada 25.aprīlī Pļaviņu novada dome pieņēmusi lēmumu (protokols Nr. 6, 5.§) par Pļaviņu novada Attīstības programmas 2019.-2025.gadam apstiprināšanu. Savukārt pēc novadu apvienošanās tika izstrādāta un ar Aizkraukles novada domes 2021.gada 17.novembra lēmumu Nr. 472 apstiprināta Aizkraukles novada Attīstības programma 2021.-2028.gadam

Teritorijas plānojuma izstrādes laikā ņemtas vērā gan abas spēku zaudējušās Pļaviņu novada attīstības programmas, gan Aizkraukles novada Attīstības programmā 2021.-2028.gadam noteiktās attīstības prioritātes.

Vidēja termiņa stratēģiskie uzstādījumi tiek definēti vidēja termiņa prioritātēs, kas ir teritorijas attīstības vispārējas aktualitātes, kuru risināšana tiek izvirzīta priekšplānā salīdzinājumā ar citām attīstības aktualitātēm, bet rīcības virzieni – konkrētu pasākumu kopums, kas ir izvirzīts noteikto vidēja termiņa prioritāšu sasniegšanai. Attīstības programmā izvirzītās vidējā termiņa prioritātes ir sasniedzamas un ieviešamas sinerģijā. Neviena no vidēja termiņa prioritātēm nav svarīgāka vai mazāk svarīga, visas no tām ir aktuālas un vienlīdz svarīgas līdzsvarotai novada nākotnes attīstībai.

Teritorijas plānojuma atbilstība Zemgales plānošanas reģiona attīstības plānošanas dokumentiem

Zemgales plānošanas reģiona Ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2015 – 2030 (ZPR IAS) apstiprināta ar Zemgales plānošanas reģiona padomes 2015.gada 18.augusta lēmumu Nr.130 (protokols Nr.27).

Stratēģijā noteikti Zemgales reģiona ekonomikas specializācijas virzieni:

1. bioekonomika, lauksaimniecība un tās produktu pārstrāde;
2. dabas resursu (mežu un derīgo izrakteņu) apsaimniekošana;
3. apstrādes rūpniecība kā pilsētu specializācija;

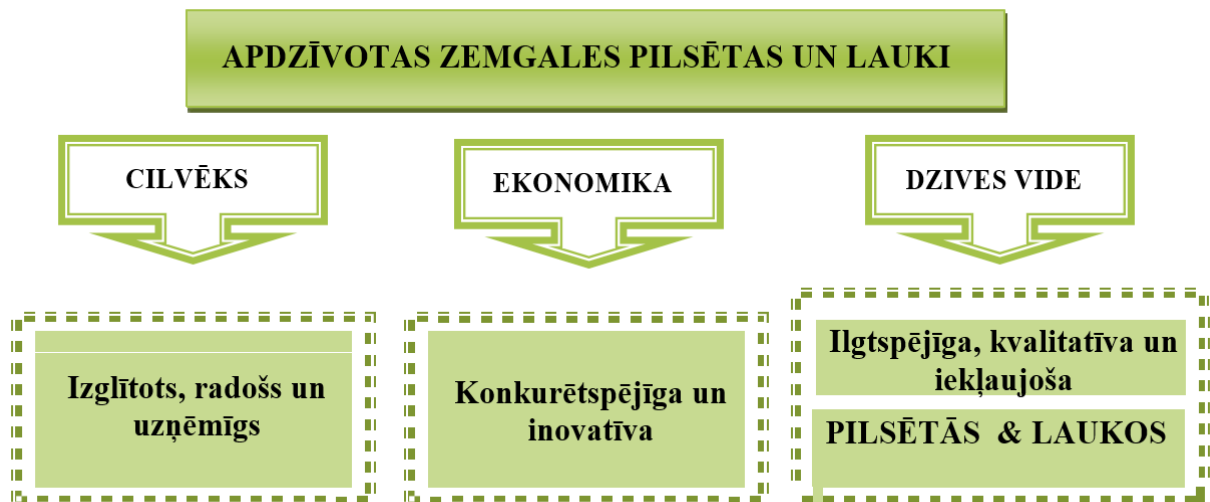
4. tūrisms un amatniecība kā reģiona identitātes zīmols.

Kā Zemgales ilgtermiņa attīstības stratēģiskais mērķis izvirzīts – apdzīvotas Zemgales pilsētas un lauki (sk. 37.attēlu).

Kā viena no prioritātēm Zemgales autoceļu un to infrastruktūras attīstībā ir Zemgales jostas (Dobeles – Elejas – Bauskas – Valles – Jaunjelgavas (apvedceļš) – Jēkabpils un atzara Valles – Neretas – Subates – Aknīstes – Daugavpils) ceļu tālākā attīstība, kas ne tikai savienos reģionālos attīstības centrus, bet visiem attīstības centriem nodrošinās izeju uz austrumu virzienu loģistikas u.c. pakalpojumu attīstībai.

ZPR IAS attīstības vīzijā Zemgales reģions uzsvērts kā konkurētspējīgs, zaļš reģions Latvijas centrā ar kvalitatīvu un pieejamu dzīves vidi. Ne viss šajā vīzijā ir tieši attiecināms uz Pļaviņu novadu, jo tā izvietojums ir reģiona ziemeļaustrumu daļā, kas nav Latvijas centrā. Tā, piemēram, ZPR IAS teikts, ka Zemgalei, kā reģionam Latvijas centrā, ir spēcīgas funkcionālas un telpiskas saites ar visiem pārējiem reģioniem un pārrobežu teritorijās ar Lietuvu ir izveidota labvēlīga vide uzņēmējdarbības un pakalpojumu attīstībai.

Salīdzinoši reģiona ietvaros ir arī lielas atšķirības lauksaimniecības zemju novērtējumā, izglītības un zinātnes iestāžu daudzveidībā, sasaistē ar Rīgas metropoli.

37.attēls. Zemgales ilgtermiņa attīstības stratēģiskais mērķis un tā virzītājspēki (ZPR IAS)

Zemgales plānošanas reģiona teritorijas plānojums tika izstrādāts 2006. – 2026. gadam, taču mainoties attīstības plānošanas sistēmai Latvijā, tas vairs nav spēkā.

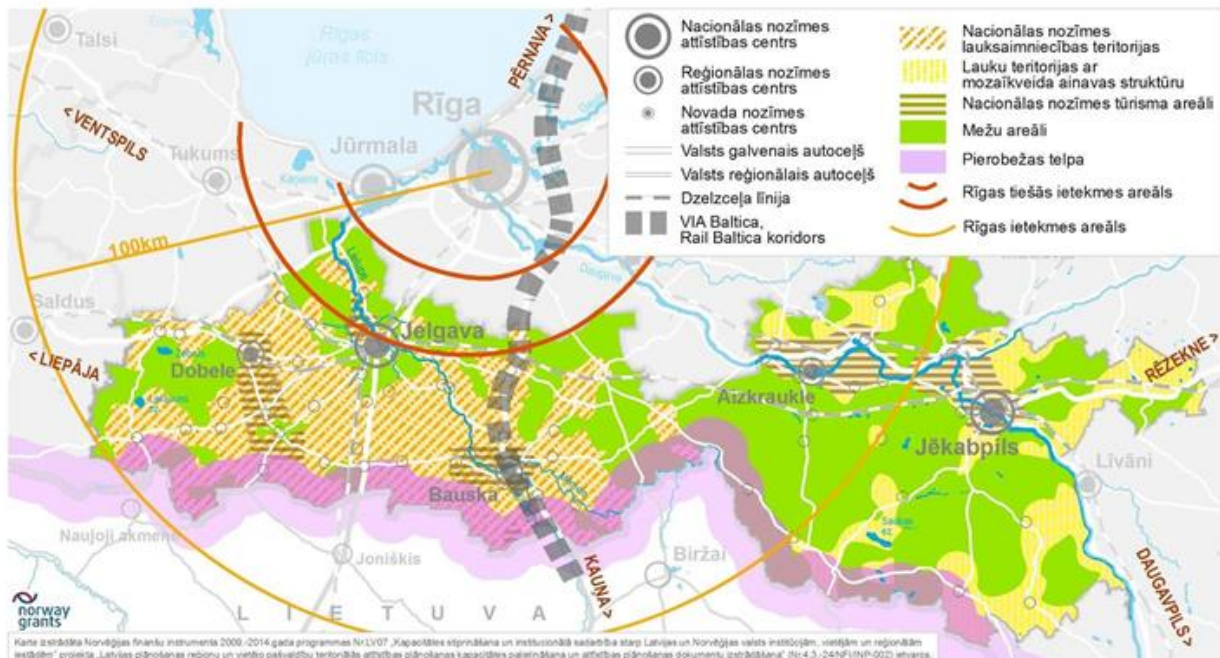
Zemgales reģiona attīstības asīm iezīmējas izteikta ievirze Rīgas virzienā. Atbilstoši attīstības asīm ir jāattīsta arī transporta infrastruktūra un sabiedriskā transporta pakalpojumi.

ZPR IAS telpiskās attīstības perspektīvas vēlamajā telpiskajā struktūrā (sk. 38.attēlu) Pļaviņu novads ieskicēts kā lauku teritorija ar mozaīkveida ainavas struktūru un nacionālas nozīmes tūrisma areāls, bet Pļaviņu pilsēta kā novada nozīmes attīstības centrs, kura galvenie uzdevumi ir sniegt apkārtējo teritoriju iedzīvotājiem pakalpojumus un nodrošināt darbavietas. Novadu

nozīmes attīstības centriem ir jāiekļaujas kopējā attīstības centru funkcionālajā tīklā, tāpēc novadu nozīmes attīstības centros ir jākoncentrē pakalpojumi, kas nodrošina pievilcīgu dzīves vidi un priekšnoteikumus ekonomikas attīstībai. Novadu nozīmes attīstības centros ir jākoncentrē pakalpojumi, kas nodrošina pievilcīgu dzīves vidi un priekšnoteikumus ekonomikas attīstībai.

Turpmākai novadu nozīmes attīstības centru sekmīgai attīstībai ir nepieciešams nodrošināt visa veida infrastruktūras attīstību un tās kvalitātes uzlabošanu, pamata (izglītības, veselības, sociālo u.c.) pakalpojumu un kvalitatīvu mājokļu pieejamību, kultūras un brīvā laika pavadīšanas iespējas, kā arī uzņēmējdarbības aktivitāti, radot darba iespējas iedzīvotājiem, tostarp attīstības centram pieguļošajās lauku teritorijās.

Teritorijas plānojuma izstrādē ņemta vērā ZPR IAS novadam noteiktā loma Zemgales plānošanas reģionā un attīstības virzieni, kā arī ZPR Attīstības programmā 2015.-2020.gadam noteiktās prioritātes, kā arī ZPR Attīstības programmas 2021.-2027.gadam projektā noteiktās prioritātes.

38.attēls. Zemgales plānošanas reģiona vēlamā telpiskā struktūra (ZPR IAS)

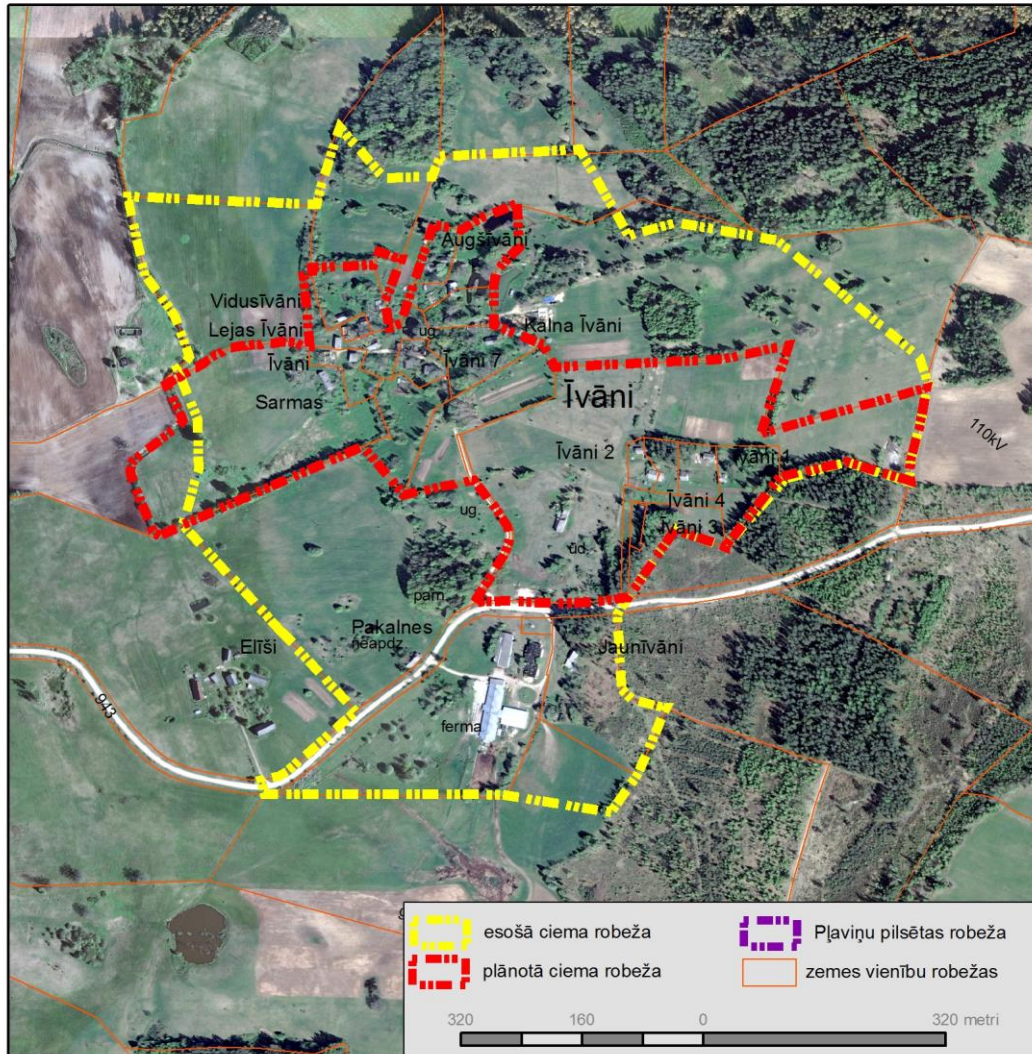
Apdzīvotās vietas un to robežas

Pļaviņu pilsētas, Aiviekstes, Klintaines un Vietalvas pagastu teritorijas plānojums paredz saglabāt astoņus ciemus – Īvānus, Skujaiņus, Kriškalnus, Ķūģus, Rīterus, Stukmaņus, Odzienu un Vietalvu.

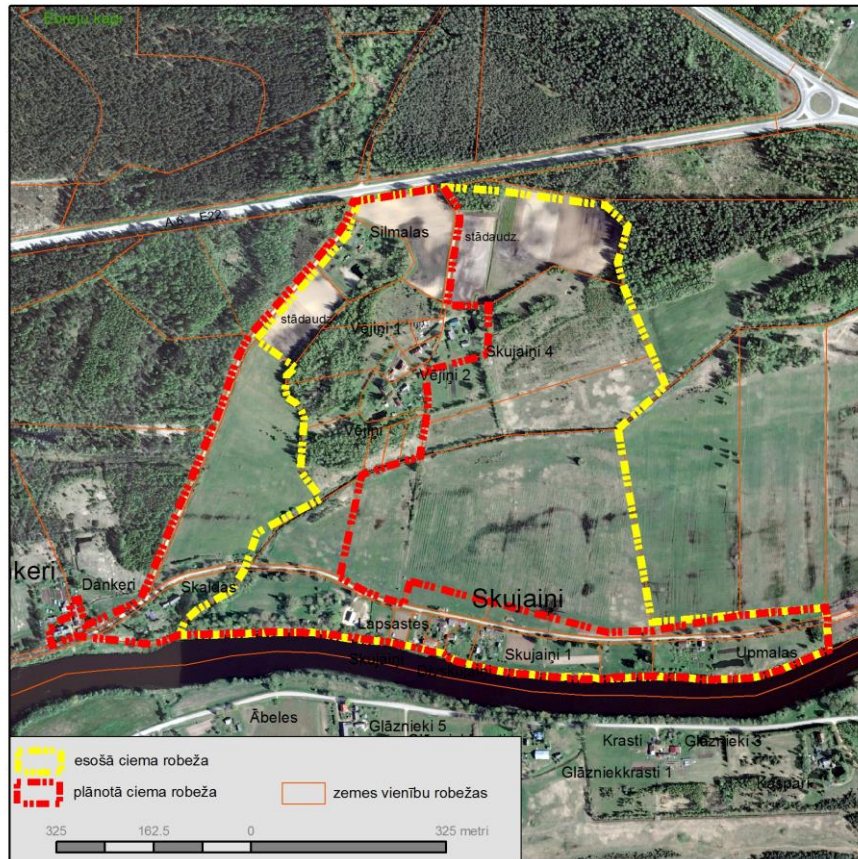
Ciema statusu plānots noņemt Maiļupsalai un Krievciemam, pamatojoties uz skrajo apbūvi un ciemam neraksturīgo struktūru, nelielo iedzīvotāju skaitu, kā arī izvietojumu. Teritoriju kā ciemu attīstībai nav saņemti ierosinājumi būvniecībai vai pakalpojumu attīstībai.

Pamatojoties uz plānojuma sadaļas “Pļaviņu pilsētas, Aiviekstes pagasta, Klintaines pagasta un Vietalvas pagasta teritorijas plānojumu īstenošanas izvērtējums” informāciju, kā arī ņemot vērā

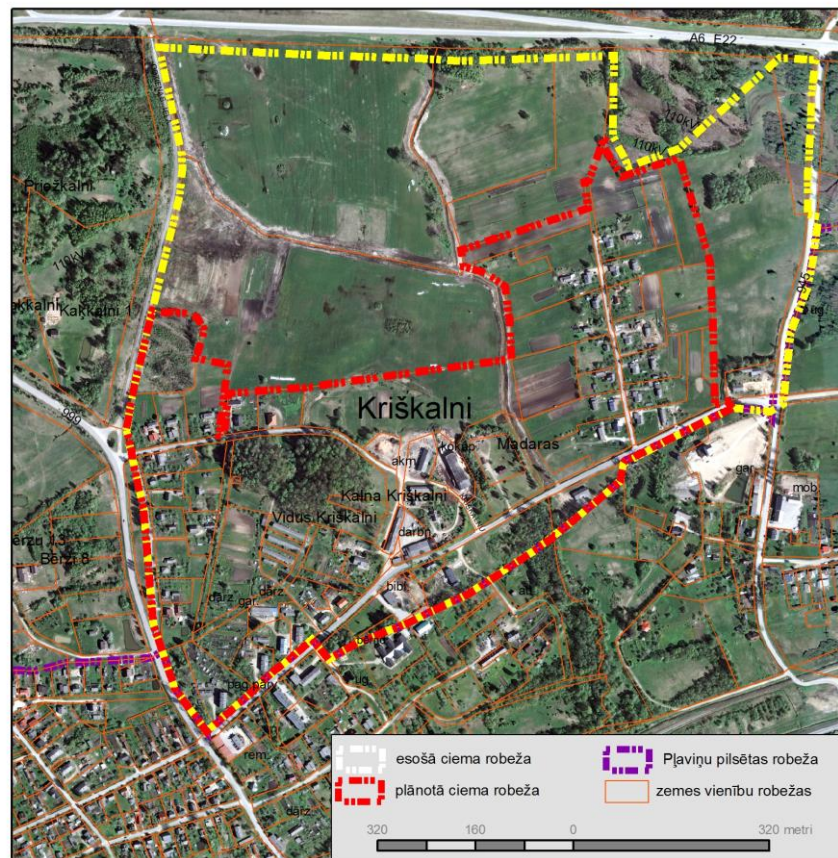
esošās tendences, visiem Pļaviņu novada ciemiem nepieciešams precizēt un mainīt ciemu robežas. Plānotās (sarkanā krāsā) un esošās (dzeltenā krāsā) ciemu robežas parādītas no 39. līdz 46. attēlam un aprakstītas 1.pielikumā.

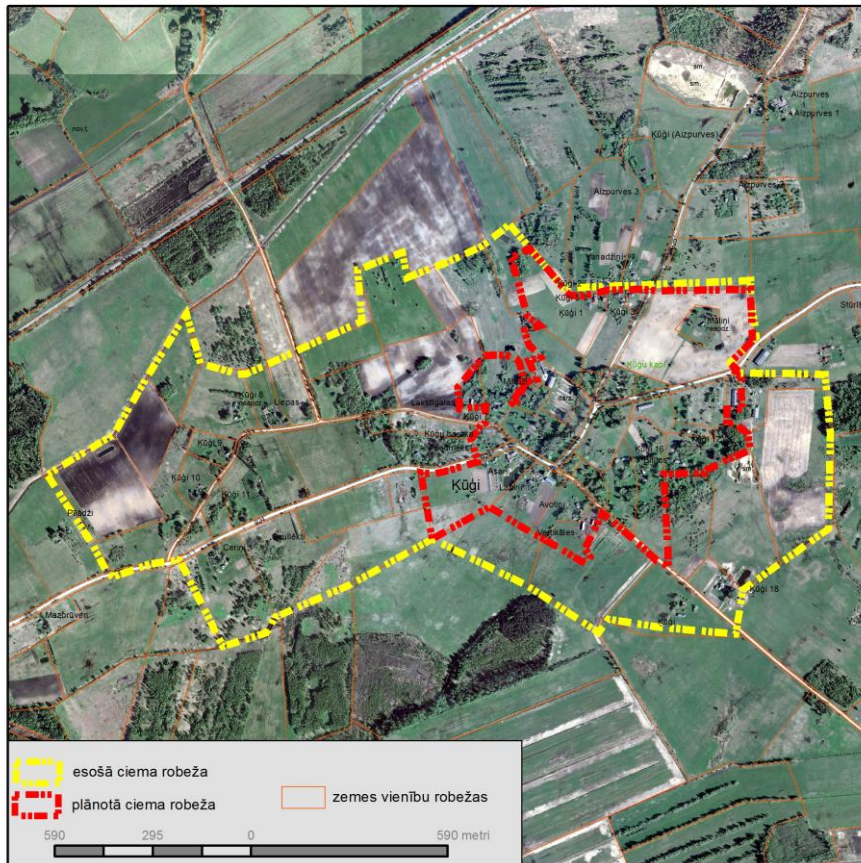
39.attēls. Īvānu ciema esošās un plānotās robežas (Ortofoto: LĢIA, īpašumu robežas: VZD).

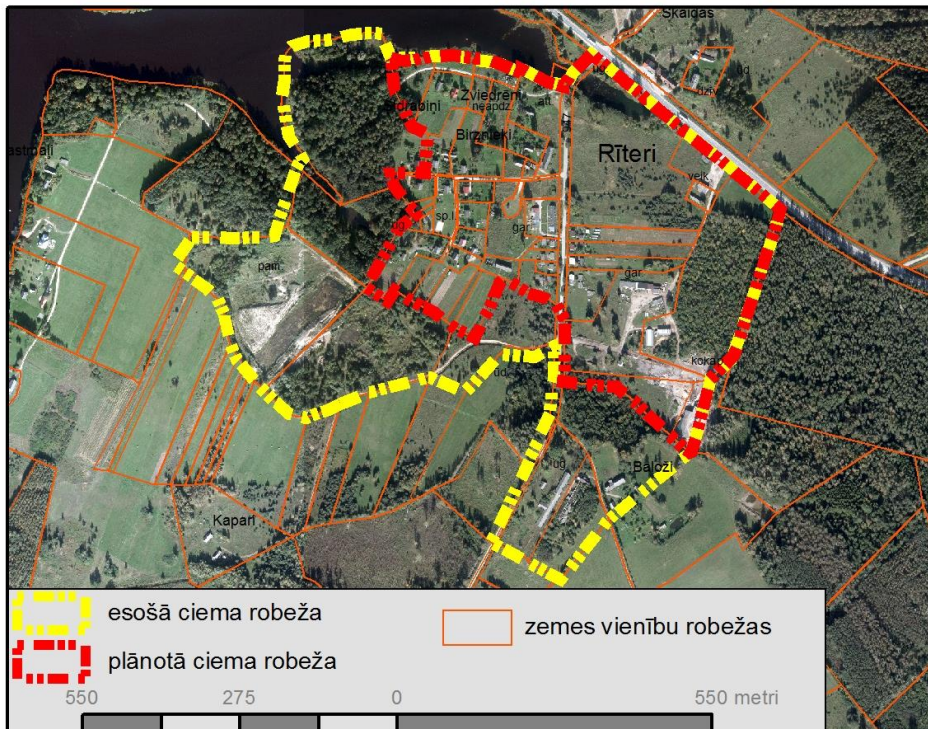
40.attēls. Skujaiņu ciema esošās un plānotās robežas (Ortofoto: LĢIA, īpašumu robežas: VZD).

41.attēls. Kriškalnu ciema esošās un plānotās robežas (Ortofoto: LĢIA, īpašumu robežas: VZD).

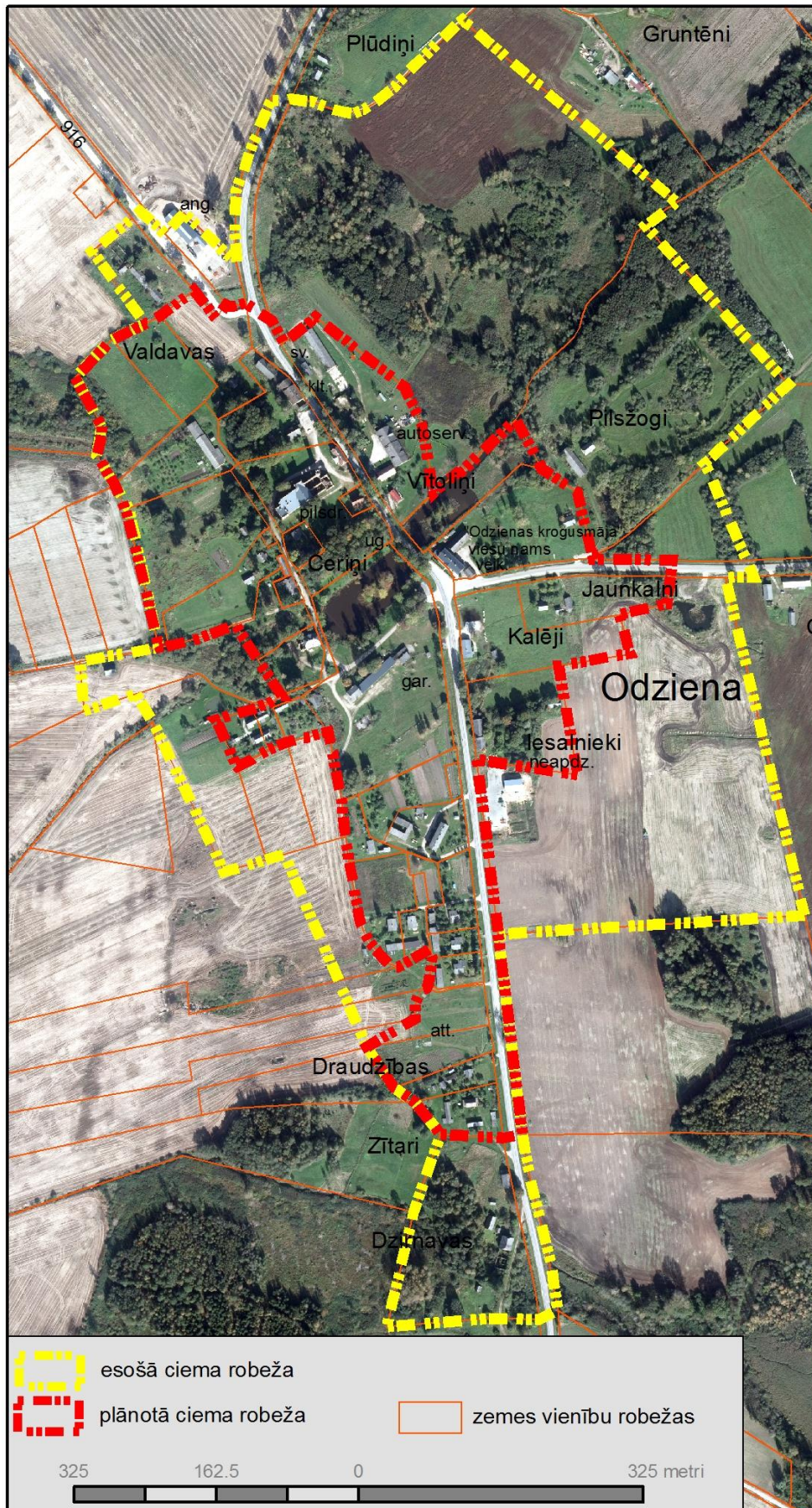
42.attēls. Kūģu ciema esošās un plānotās robežas (Ortofoto: LĢIA, īpašumu robežas: VZD).

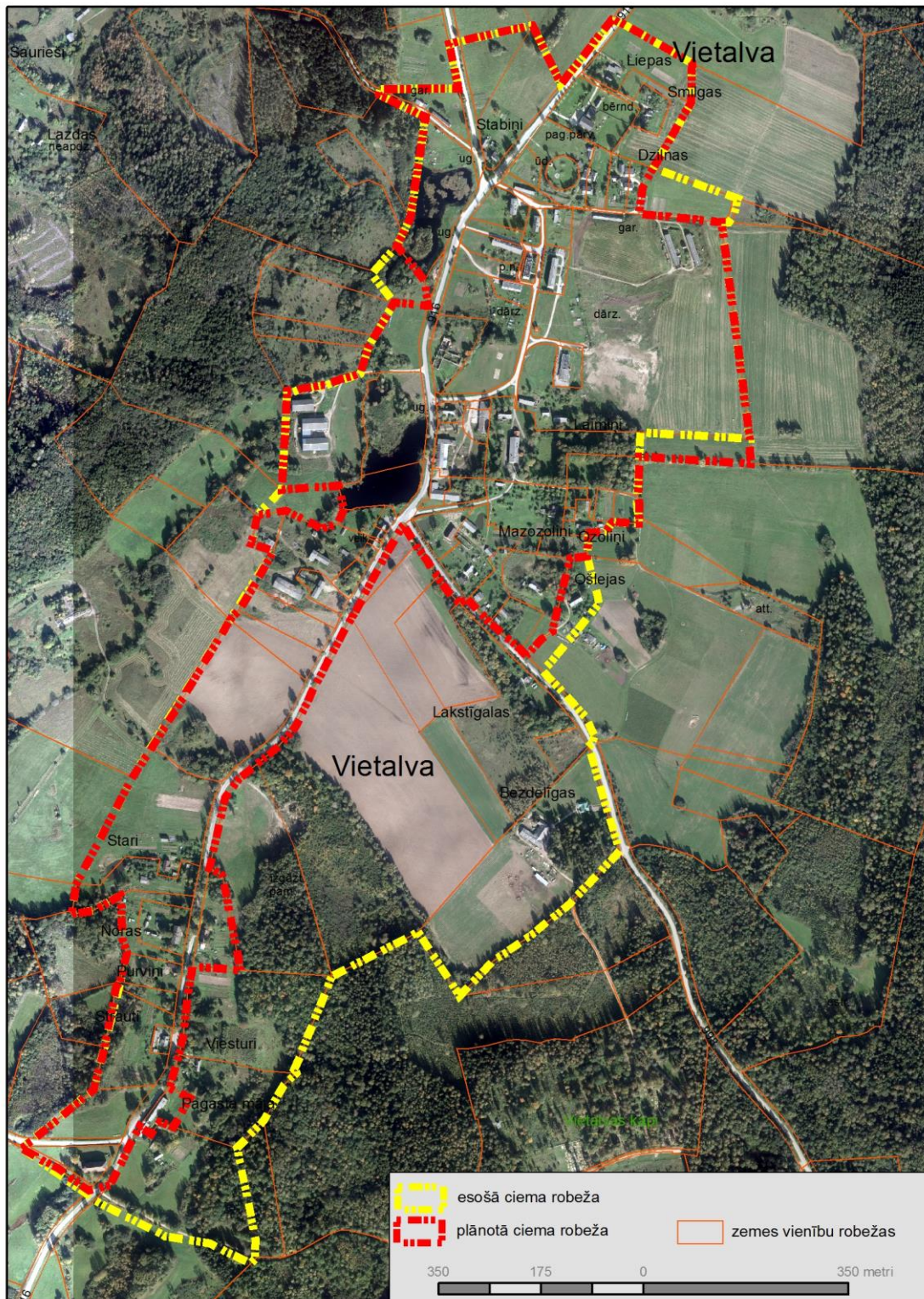
43.attēls. Rīteru ciema esošās un plānotās robežas (Ortofoto: LĢIA, īpašumu robežas: VZD).

44.attēls. Stukmaņu ciema esošās un plānotās robežas (Ortofoto: LĢIA, īpašumu robežas: VZD).

45.attēls. Odziena ciema esošās un plānotās robežas (Ortofoto: LĢIA, īpašumu robežas: VZD).

46.attēls. Vietalvas ciema esošās un plānotās robežas (Ortofoto: LĢIA, īpašumu robežas: VZD).

Funkcionālās zonas

Pamatojoties uz Paskaidrojuma raksta sadaļā "Pļaviņu pilsētas, Aiviekstes pagasta, Klintaines pagasta un Vietalvas pagasta teritorijas plānojumu īstenošanas izvērtējums" sniegto esošo funkcionālo zonu izvērtējumu, Pļaviņu pilsētas, Aiviekstes, Klintaines un Vietalvas pagastu teritorijas plānojumā ir noteiktas sekojošas 12 funkcionālās zonas ar šādiem apzīmējumiem:

1. Savrupmāju apbūves teritorija	DzS
2. Mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorija	DzM
3. Daudzstāvu dzīvojamās apbūves teritorija	DzD
4. Publiskās apbūves teritorija	P
5. Jauktas centra apbūves teritorija	JC, JC1
6. Rūpnieciskās apbūves teritorija	R, R1
7. Transporta infrastruktūras teritorija	TR
8. Tehniskās apbūves teritorija	TA
9. Dabas un apstādījumu teritorija	DA, DA1, DA2, DA3
10. Mežu teritorija	M
11. Lauksaimniecības teritorija	L
12. Ūdeņu teritorija	Ū

Pļaviņu pilsētas, Aiviekstes, Klintaines un Vietalvas pagastu teritorijas plānojumā netiek plānotas jaunas dzīvojamās apbūves teritorijas, bet tieši pretēji – tās ciemu teritorijās tiek samazinātas, tādējādi samazinot ciema robežu. Izņēmums ir Skujaiņu ciems, kurā saņemts iesniegums par funkcionālā zonējuma maiņu no lauksaimniecības uz savrupmāju apbūvi. Arī jaunas ražošanas teritorijas novadā netiek plānotas, tiek saglabātas esošās. Daļa no pagastu plānojumos noteiktās ražošanas teritorijas atbilst Lauksaimniecības teritoriju izmantošanai. Transporta infrastruktūras teritorijas un tehniskās teritorijas netiek būtiski mainītas. Mežu un Lauksaimniecības teritorijas plānojumā noteiktas, analizējot topogrāfisko karti un ortofoto kartes, kā arī veicot apsekojumus dabā.

Funkcionālo zonu izmantošana

Savrupmāju apbūves teritorijām ar apzīmējumu DzS galvenie izmantošanas veidi ir savrupmāju un vasarnīcu apbūve. Šo teritoriju papildizmantošanā ir atļauta publisko, darījumu un ar atpūtu saistīta apbūve.

Mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorijām ar apzīmējumu DzM galvenie izmantošanas veidi arī ir savrupmāju apbūve, kā arī rindu māju un daudzdzīvokļu māju apbūve ar stāvu skaitu līdz 3 stāviem. Šo teritoriju papildizmantošana tiek noteikta tādi pati, kā Savrupmāju apbūves teritorijām.

Daudzstāvu dzīvojamās apbūves teritorijas tiek noteiktas jau esošajās teritorijās ar daudzstāvu apbūvi.

Jauktas centra apbūves teritorijas ar apzīmējumu JC ietver visplašāko teritorijas izmantošanas klāstu, tās ir teritorijas ar visplašāko kultūrvēsturisko vērtību, kam raksturīgi nelieli zemes gabali.

Jauktas centra apbūves teritorijas izmantošana ir daudzfunkcionāla, kur raksturīga ir mazstāvu daudzdzīvokļu māju apbūve, kur pirmajos stāvos ir iekārtoti darījumu objekti, vai arī ir iespējams tos iekārtot. Jauktas centra apbūves teritorijās kā tās papildizmantošanas veidus atļauts noteikt ar vieglās rūpniecības uzņēmumiem saistītu apbūvi un ar transporta apkalpojošo infrastruktūru saistītu apbūvi. Jaukta centra apbūves teritorijas tiek noteiktas Pļaviņās un atsevišķos ciemos - Kriškalnos, Stukmaņos, Odzienā, Vietalvā, Rīteros. Tajās ir iespējama visdaudzpusīgākā teritorijas izmantošana.

Odzienas un Vietalvas ciemos teritorijās ap muižu centriem noteiktas jauktas centra apbūves teritorijas ar apzīmējumu JC1, kurās nav atļauta ražošanas objektu būvniecība.

Publiskās apbūves teritorijas ar apzīmējumu P no Jauktas centra apbūves teritoriju galvenās izmantošanas atšķiras ar to, ka šeit nav atļauta dzīvojamā apbūve. Rindu un daudzdzīvokļu ēku apbūve ir atļauta kā papildizmantošana, taču papildus izmantošanā nav atļauts veidot apbūvi, kas saistīta ar ražošanu.

Rūpnieciskās apbūves teritorijās kā galvenie izmantošanas veidi noteikti rūpnieciskā apbūve, tajās atļauta biroju ēku apbūve, kā arī tirdzniecības un pakalpojumu objektu apbūve, aizsardzības un drošības iestāžu apbūve.

Rūpnieciskās apbūves teritorijām ir noteikti divi apzīmējumi – R un R1. Apzīmējums R nozīmē visplašāko teritorijas izmantošanu, bet R1 ir novadā esošās vai plānotās derīgo izrakteņu ieguves vietas.

Teritorijas plānojumā nav plānotas jaunas teritorijas rūpnieciskai apbūvei. Tiek saglabāta pēctecība, saglabājot iepriekšējā teritorijas attīstības plānošanas periodā noteiktās rūpnieciskās teritorijas. Lauku teritorijās, kur iepriekšējā plānošanas periodā bija ieplānotas rūpnieciskās apbūves teritorijas, bet apbūves attīstība nav notikusi un arī turpmāk netiek plānota, rūpnieciskās apbūves teritorijas tiek iekļautas lauksaimniecības teritorijās.

Teritorijas plānojumā tiek noteikta Rūpnieciskās apbūves teritorija (R1) – funkcionālā zona, kur galvenā izmantošana ir derīgo izrakteņu ieguve. Atļautā izmantošana ir derīgo izrakteņu ieguve, būvju (pievedceļu u.c.), kas nepieciešamas derīgo izrakteņu ieguvei, izbūve, un citi izmantošanas veidi (atskaitot apbūvi), pirms ir uzsākta derīgo izrakteņu ieguve. Teritorijas plānojuma Grafiskās daļas kartēs kā Rūpnieciskās apbūves teritorijas (R1) tiek attēlotas teritorijas, kur jau notiek derīgo izrakteņu ieguve un kur tā tiek plānota saskaņā ar privātpersonu vai juridisko personu priekšlikumiem.

AS "Latvijas valsts meži" apsaimniekojamās platībās derīgo izrakteņu ieguve ir atļauta arī gadījumā, ja derīgo izrakteņu atradnes nav uzrādītas teritorijas plānojuma grafiskajā daļā, ievērojot normatīvajos aktos paredzēto kārtību un veicot normatīvajos aktos noteiktās darbības, tai skaitā saņemot Dabas resursu lietošanas atļauju, veicot zemes atmežošanu.

AS „Latvijas valsts meži” apsaimniekojamajās zemēs viens no nekustamā īpašuma lietošanas mērķiem ir “Derīgo izrakteņu ieguves teritorijas” un viens no atļautajiem galvenajiem zemes izmantošanas veidiem ir “Derīgo izrakteņu iegūšana”.

Ja derīgo izrakteņu ieguve tiek veikta derīgo izrakteņu atradnēs, tad komersantam nepieciešams saņemt pašvaldības izsniegtu ieguves atļauju (bieži sastopamajiem derīgajiem izrakteņiem) vai Valsts vides dienesta izsniegtu licenci.

Teritorijas plānojuma apbūves noteikumu daļā ir ietverti nosacījumi derīgo izrakteņu ieguvei.

Transporta infrastruktūras teritorija ar apzīmējumu TR ir visu veidu transportlīdzekļu un gājēju satiksmei nepieciešamā infrastruktūra ar to saistīto izmantošanu. Transporta attīstības plāns skatāms 46.attēlā. Pļaviņu pilsētas, Aiviekstes, Klintaines un Vietalvas pagastu teritorijās netiek plānota jaunu autoceļu būvniecība, izņemot TIN7 plānoto nacionālas nozīmes infrastruktūras teritoriju Latgales autoceļa posmā Pļaviņas – Jēkabpils.

Teritorijas plānojuma teritorijas apbūves un izmantošanas noteikumos noteiktas un Grafiskās daļas kartēs attēlotas ekspluatācijas aizsargjoslas gar autoceļiem un dzelzceļu. Gar ielām pilsētā un ciemos noteiktas sarkanās līnijas. Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu pielikumā pievienots ielu saraksts. Teritorijas plānojuma teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos tehniskās apbūves teritorijām noteiktas un grafiski attēlotas ekspluatācijas, sanitārās un drošības aizsargjoslas.

Tehniskās apbūves teritorijās ar apzīmējumu TA ir attēloti inženiertehniskās apgādes tīkli, objekti un ar tiem saistīta izmantošana.

Pļaviņu novadā atrodas 27 valsts ģeodēziskā tīkla punkti (sk. Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu 5. pielikumu), vietējo ģeodēzisko tīklu inventarizācija nav veikta. Valsts ģeodēziskā tīkla punkti attēloti Grafiskās daļas kartēs. Aktuālākā informācijas par valsts ģeodēziskā tīkla punktiem ir pieejama Valsts ģeodēziskā tīkla datubāzē: <http://geodezija.lgia.gov.lv>.

Dabas un apstādījumu teritorijām tiek noteikti četri apzīmējumi – DA, DA1, DA2, DA3. Apzīmējums DA nozīmē, ka teritorija izmantojama ar rekreāciju, sportu, tūrismu, kultūrvides un līdzīgu funkciju īstenošanu dabas vai daļēji pārveidotās dabas teritorijās, ietverot ar attiecīgo funkciju saistītās ēkas un inženierbūves. Tās pārsvarā tiek plānotas izmantot pašvaldībai piederošo zemes īpašumu teritorijās pašvaldības funkciju nodrošināšanai. Pļaviņu novada teritorijā dabas pamatnes teritorijas ietver parkus, skvērus, alejas, baznīcu dārzus, brīvdabas sporta laukumus, iekārtotas atpūtas vietas, kempingu teritorijas. Perspektīvā Dabas un apstādījumu teritorijās tiek plānoti labiekārtošanas darbi, vides izziņa, dabas tūrisma attīstība.

Ar apzīmējumu DA1 izdalītas un Grafiskajā daļā apzīmētas teritorijas, kuru galvenā izmantošana ir saistīta ar apbedījumu veikšanu (kapsētas) un ar to saistītu būvju izvietošana.

Ar apzīmējumu DA2 izdalītas un Grafiskajā daļā apzīmētas teritorijas, kuru galvenā izmantošana ir saistīta ar konkrētu kultūras pieminekļu – Gostiņu skansts – viduslaiku nocietinājums (valsts

aizsardzības Nr. 2607), Robežakmens (valsts aizsardzības Nr. 20) un Oliņkalns – pilskalns (valsts aizsardzības Nr. 116) teritorijas izmantošanu un apsaimniekošanu.

Ar apzīmējumu DA3 izdalītas un Grafiskajā daļā apzīmētas teritorijas, lai nodrošinātu rekreācijas, tūrisma, kvalitatīvas dabas un kultūrvides u.tml. funkciju īstenošanu dabas vai daļēji pārveidotās dabas teritorijās - valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu Stukmaņu muiža un Odzianas muiža teritorijās.

Mežu teritorijām ar apzīmējumu M galvenie izmantošanas veidi ir ar mežsaimniecību saistītas darbības un dabas aizsardzība. Papildizmantošanā ir atļauts veidot dzīvojamo apbūvi (savrupmājas) un ar tūrismu un darījumiem saistītu apbūvi, kā arī iegūt derīgos izrakteņus.

Lauksaimniecības teritorijām ar apzīmējumu L galvenā izmantošana ir saistīta ar lauksaimniecību un ar to saistīto ražošanas uzņēmumu apbūvi, publisko ārtelpu, atļauta ir arī viensētu apbūve. Papildizmantošanā ir atļauta publiskā, darījumu un ar atpūtu saistīta apbūve, kā arī vieglās ražošanas uzņēmumu apbūve un derīgo izrakteņu ieguve.

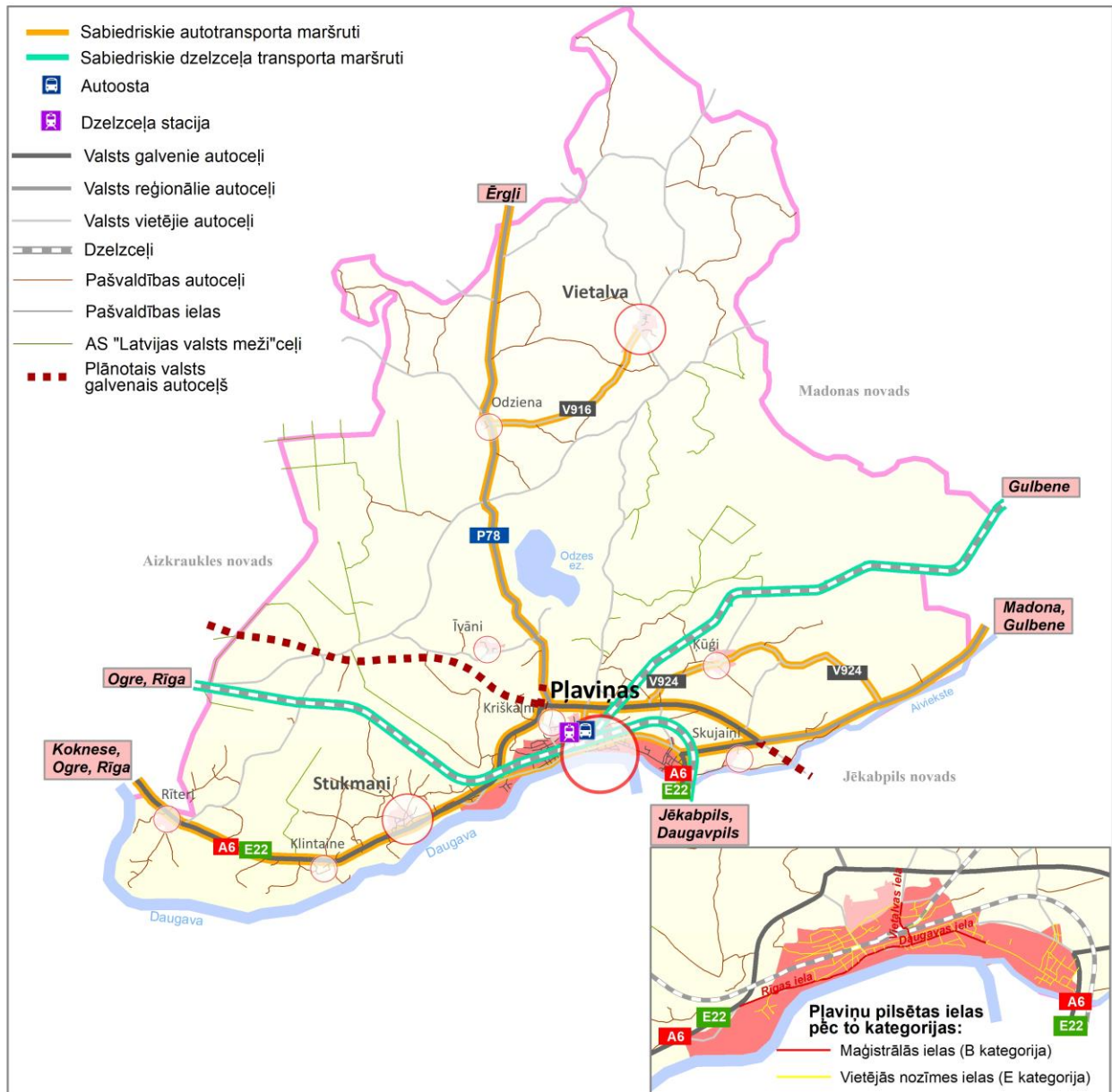
Lauksaimniecības teritorijas (L) minimālā jaunveidojamā platība zemes vienībai ir 2 ha (ārpusciema teritorijās) un 0,5 ha (ciema teritorijās), ja citos normatīvos aktos nav noteikta lielāka minimālā platība.

Ūdeņu teritorijas ar apzīmējumu Ū ir novada ūdensobjekti, kurus ir atļauts izmantot saimnieciskai darbībai, rekreācijai un ar to saistītām būvēm, ievērojot dabas aizsardzību. Teritorijas plānojuma Grafiskās daļas kartēs attēlotas virszemes ūdensobjektu aizsargjoslas, lai mazinātu piesārņojuma negatīvo ietekmi uz ūdens ekosistēmām, novērstu erozijas procesu attīstību, ierobežotu saimniecisko darbību applūstošajās teritorijās, kā arī lai saglabātu apvidum raksturīgo ainavu. Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu 6.pielikumā pieejams Pļaviņu novadā esošu ūdensobjektu saraksts un to aizsargjoslas.

Teritorijas plānojuma Grafiskajā daļā attēlotas piekļuves vietas novadā esošiem ūdensobjektiem, kā arī norādītas atpūtas vietas pie publiskajiem ūdeņiem un pārējiem ūdeņiem. Novadā nav publisko peldvietu.

Vispārīgās prasības funkcionālo zonu izmantošanai noteiktas plānojuma teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos.

Transporta attīstības plāns

47.attēls. Transporta attīstības plāns (SIA "Baltkonsults").

Transporta attīstības plānā (47.attēls) attēloti valsts galvenie, reģionālie un vietējie autoceļi, plānotais valsts galvenais autoceļš, pašvaldības autoceļu tīkls, shematisks Pļaviņas pilsētas maģistrālo un vietējo ielu tīkls, AS "Latvijas valsts meži" ceļu tīkls, dzelzceļa līnijas, sabiedriskā transporta maršruti, galvenais transporta mezgls Pļaviņas pilsētā (dzelzceļa stacija un autoosta), ko plānots attīstīt kā mobilitātes punktu.

Teritorijas ar īpašiem noteikumiem

Pļaviņas pilsētas, Aiviekstes, Klintaines un Vietalvas pagastu teritorijā plānota nacionālas nozīmes infrastruktūras teritorija - atbilstoši VSIA "Latvijas valsts ceļi" sniegtajiem nosacījumiem,

teritorijas plānojumā jāņem vērā izpēti “Latgales autoceļa posma Koknese – Pļaviņas iespējamā attīstība” (izstrādāta 2004.-2006.gadā, SIA “Projekts 3”) un izpēti - “Latgales autoceļa posmā Pļaviņas – Jēkabpils (Jēkabpils apvedceļš) iespējamības izpēte” (2008, Ceļuprojekts), kuru teritorija attēlotas Grafiskajā daļā (TIN7).

Valsts nozīmes kultūras pieminekļu “Stukmaņu muižas apbūve” un “Odzienes muižas pils” teritorijās un individuālajās aizsardzības zonās ap tiem noteikta teritorija ar īpašiem noteikumiem (TIN1), lai nodrošinātu kultūras pieminekļu aizsardzību un saglabāšanu, kā arī samazinātu dažāda veida negatīvu ietekmi uz tiem, kā arī, lai nodrošinātu kultūras pieminekļu vizuālo uztveri.

Ainaviski vērtīgu teritoriju noteikšana teritorijas plānojuma izstrādes ietvaros nav veikta, jo Zemgales plānošana reģions īsteno INTERREG Latvijas – Lietuvas sadarbības programmas 2014-2020 projektu “Zaļās infrastruktūras pilnveidošana zemieņu upju ainavā” (ENGRAVE), kura ietvaros tiek izstrādāts Zemgales reģionālais ainavas un zaļās infrastruktūras plāns, veicot reģiona esošās ainavu un zaļās infrastruktūras situācijas analīzi. Projekta rezultāti būs izmantojami pašvaldību tematisko plānojumu izstrādei, t.sk. ainaviski vērtīgu teritoriju noteikšanai.

Līdz šim Pļaviņu pilsētas, Aiviekstes, Klintaines un Vietalvas pagastu ainaviski vērtīgas teritorijas ir noteiktas Aizkraukles rajona teritorijas plānojumā 2007.-2019. gadam, kurš zaudējis spēku un nav izmantojami tā grafiskie dati. Klintaines pagastam 1998.gadā ir izstrādāts ainavu izpētes un dabas aizsardzības projekts

Valsts aizsardzības objekti

Vietalvas pagastā atrodas valsts aizsardzības objekts “Militārais objekts Juču šautuve”, kura atrašanās vieta parādīta kartē. Objektam nav noteikts īpašs funkcionālais zonējums, tas atrodas dabas pamatnes teritorijās.

Teritorijas izmantošanas un apbūves parametri

Pļaviņu pilsētas, Aiviekstes, Klintaines un Vietalvas pagastu teritorijas izmantošanas apbūves noteikumos ir noteikti pieci apbūves parametri:

- ✓ apbūves augstums (stāvu skaits);
- ✓ maksimālais apbūves augstums (metri);
- ✓ minimālā jaunizveidojamā zemes gabala platība (m²/ha);
- ✓ maksimālais apbūves blīvums (%);
- ✓ brīvās zaļās teritorijas radītājs (%).

Apbūves parametri plānojumā noteikti, saglabājot pēctecības principu.

Maksimālais apbūves augstums novadā ir 5 stāvi ar jumta izbūvi, iekļaujoties 16 metru augstumā, kas atļauts Daudzstāvu dzīvojamās apbūves teritorijās. Savrupmāju, Mazstāvu un Jauktas centra

apbūves teritorijās atļauta apbūve līdz 3 stāviem, Lauksaimniecības teritorijās un Mežu teritorijās apbūvi atļauts veidot ar diviem stāviem un jumta izbūvi ne augstāk par 12 metriem. Dabas un apstādījumu teritorijās ēku augstums nedrīkst pārsniegt 12 metrus. Augstuma ierobežojumi nav attiecināmi uz arhitektoniskām vai tehniskām izbūvēm, piemēram, virsgaismām, skursteņiem, torņiem, karoga mastiem, elektronisko sakaru objektiem, vējrādītājiem vai zibens novadītājiem, citiem objektiem, kuru apbūves parametrus nosaka apbūves funkcijas.

Minimālā jaunizveidojamā zemes gabala platība Savrupmāju apbūves teritorijām ir noteikta 1500 m², 2000 m² – jauktas centra apbūves un publiskās apbūves teritorijām Savukārt 5000 m² ir noteikti Lauksaimniecības teritorijām ciemos. Lauksaimniecības teritorijām ārpus ciemiem un Meža teritorijām minimālā jaunizveidojamā zemes gabala platība ir noteikta 2 hektāri.

Maksimālais apbūves blīvums (turpmāk - apbūves blīvums) ir noteikts gandrīz katrai funkcionālajai zonai, izņemot Tehniskās apbūves teritorijas. Lauksaimniecības un Mežu teritorijās apbūves blīvums ir noteikts 30%. Savrupmāju apbūves teritorijām apbūves blīvums ir noteikts 30% apmērā, kas nav maz, jo minimālā jaunizveidojamā zemes gabala platība ir 1500 m². Jauktas centra apbūves teritorijām, Mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorijām un Publiskās apbūves teritorijām apbūves blīvums noteikts 40%. Vislielākais apbūves blīvums atļauts Rūpnieciskās apbūves teritorijām, sastādot 70%.

Brīvās zaļās teritorijas rādītājs noteikts lielākajā daļā funkcionālo zonu attiecībā pret visu apbūvēto teritoriju. Brīvās zaļās teritorijas rādītājs nav noteikts Dabas un apstādījumu teritorijām, Lauksaimniecības teritorijām, Meža teritorijām. Vislielākais brīvās zaļās teritorijas rādītājs noteikts Savrupmāju apbūves teritorijām nosakot 70%, savukārt vismazākais brīvās zaļās teritorijas rādītājs noteikts Rūpniecības apbūves teritorijām, sastādot 15%.

Sarkanās līnijas

Saskaņā ar Aizsargjoslu likumu, sarkanās līnijas ir noteiktas Pļaviņu pilsētā un pagastu ciemos, un tās ir precizējamas atbilstoši mēroga noteiktībai lokālpļānojumā, detālpļānojumā.

Pļaviņu pilsētas, Aiviekstes, Klintaines un Vietalvas pagastu teritorijā nav veikta ielu klasificēšana. Teritorijas plānojums paredz ielu klasifikāciju trīs kategorijās - tranzīta iela, maģistrālā iela un vietējās nozīmes iela. Tranzīta ielu statuss Pļaviņu pilsētā un novada ciemos nav noteikts, jo tranzīta plūsma novirzīta ārpus apdzīvotām vietām pa apvedceļu A6 (E22). Maģistrālās ielas statuss noteikts Pļaviņu pilsētā Rīgas, Daugavas un Odzienes ielām. Visas pārējās ielas – vietējas nozīmes. Maģistrālajām ielām minimālais sarkano līniju platums - 18 metri un vietējas nozīmes ielām - 12 metri. Ielās ar esošu vēsturisko apbūvi sarkanās līnijas noteiktas pa īpašumu robežām.

Visas ielas, kā arī pašvaldības un valsts ceļi ir uzskaitīti apbūves noteikumu 1. un 2.pielikumā. Plānojums neparedz jaunas transporta infrastruktūras teritorijas, jo nedz pašvaldība, nedz valsts neplāno būvēt jaunus autoceļus novada teritorijā.

Spēkā esošie lokālpānojumi un detālpānojumi

Uz teritorijas plānojuma izstrādes brīdi Pļaviņu pilsētas, Aiviekstes, Klintaines un Vietalvas pagastu teritorijā nav spēkā esošu, īstenotu vai uzsāktu lokālpānojumu un detālpānojumu.

Grafiskās daļas risinājumi

Teritorijas plānojuma grafisko daļu veido trīs kartes:

- ✓ Pļaviņu pilsētas, Aiviekstes, Klintaines un Vietalvas pagastu funkcionālais zonējums;
- ✓ Pļaviņu pilsētas funkcionālais zonējums;
- ✓ Īvānu, Skujaiņu, Stukmaņu, Vietalvas, Odzienas, Ķūģu, Rīteru, Klintaines, Kriškalnu ciemu funkcionālais zonējums. Kartes sagatavotas, izmantojot aktuālāko Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūras topogrāfisko karti ar mēroga noteiktību 1:10 000 un ortofotokartes.

Karte "Pļaviņu pilsētas, Aiviekstes, Klintaines un Vietalvas pagastu teritorijas funkcionālais zonējums" sagatavota izdrukai mērogā 1:15 000, bet Pļaviņu pilsētas un ciemu kartes – mērogā 1:5000. Ērtākai karšu skatīšanai Vietalvas, Klintaines un Aiviekstes pagastu kartes sagatavotas arī katra atsevišķi.

Kartēs attēlota sekojoša informācija:

- ✓ 12 funkcionālās zonas;
- ✓ aizsargjoslas un apgrūtinājumi saskaņā ar Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumiem un to pielikumiem;
- ✓ novada, ciemu un zemes vienību robežas;
- ✓ valsts reģionālie un valsts vietējie autoceļi, pašvaldības ceļi un ielas, kā arī AS "Latvijas valsts meži" autoceļi, dzelzceļi;
- ✓ inženiertehniskie tīkli un to objekti (20 kV elektrolīnijas ar transformatoriem, maģistrālais gāzes vads "Rīga – Daugavpils", centralizētās ūdens ņemšanas vietas un notekūdeņu attīrīšanas iekārtas, hidranti, aizsargdambis, mobilo sakaru torņi, valsts nozīmes ģeodēziskā tīkla punkti u.c.);
- ✓ īpaši aizsargājamo dabas teritoriju robežas;
- ✓ mikroliegumu teritorijas un to buferzonas;
- ✓ aizsargājami koki (dižkoki) un potenciāli aizsargājami koki;
- ✓ valsts nozīmes derīgo izrakteņu atradne – smilts – grants un smilts atradne "Vesetas karjers";
- ✓ valsts aizsargājami kultūras pieminekļi un to teritorija;

- ✓ valsts aizsardzības objekts “Militārais objekts “Juču šautuve””;
- ✓ potenciāli piesārņotās vietas;
- ✓ teritorijas ar īpašiem noteikumiem;
- ✓ atpūtas vietas.

1.pielikums
Pļaviņu novada teritorijas plānojuma
Paskaidrojuma rakstam

Ciemu robežu grozīšanas, izveides vai atcelšanas pamatojums

Pagasts	Ciems	Zemes vienības kadastra apzīmējums	Veiktie grozījumi	Grozījumu pamatojums
Aiviekstes	Īvāni	3242 004 0085	Precizēts pa dabīgo robežu - ūdensteci	Valsts zemes dienesta Nekustamā īpašuma valsts kadastra IS dati
		3242 004 0115, 3242 004 0026, 3242 004 0033, 3242 004 0072, 3242 004, 0174, 3242 004 0173, 3242 004 0106	Izslēgtas no ciema teritorijas, lauksaimniecības teritorijas un viensētu apbūve, neatbilst ciema prasībām	Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likuma 11.panta otrā daļa "ciema statusu var piešķirt novada teritorijas daļai, kurā ir vai tiek plānota koncentrēta apbūve, pastāvīgi dzīvo cilvēki un ir izveidota attiecīgā infrastruktūra"
		3242 004 0107	Izslēgts no ciema teritorijas, liellopu fermas teritorija, neatbilst ciema prasībām	Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likuma 11.panta otrā daļa "ciema statusu var piešķirt novada teritorijas daļai, kurā ir vai tiek plānota koncentrēta apbūve, pastāvīgi dzīvo cilvēki un ir izveidota attiecīgā infrastruktūra"
Aiviekstes	Skujaiņi	3242 011 0001	Precizēts pa īpašuma robežu, izslēdzot īpašumu no ciema	Valsts zemes dienesta Nekustamā īpašuma valsts kadastra IS dati
		3242 011 0041, 3242 011 0096, 3242 011 0017, 3242 011 0110	Izslēgtas no ciema teritorijas, lauksaimniecības teritorijas un viensētu apbūve, neatbilst ciema prasībām	Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likuma 11.panta otrā daļa "ciema statusu var piešķirt novada teritorijas daļai, kurā ir vai tiek plānota koncentrēta apbūve, pastāvīgi dzīvo cilvēki un ir izveidota attiecīgā infrastruktūra"

		3242 011 0055	Iekļauts ciema teritorijā	Ierosināta īpašuma sadalīšana un savrupmāju apbūve, veidojot ciemam raksturīgu koncentrētu apbūvi
		3242 011 0054, 3242 013 0001	Iekļauti ciema teritorijā	Ciemam raksturīga koncentrēta savrupmāju apbūve, līdz ar to starp ceļu un Aivieksti veidojas nepārtraukta ciema teritorija
Aiviekstes	Kriškalni	3242 009 0117, 3242 009 134, 3242 009 0010, 3242 009 0135, 3242 009 0036, 3242 009 0011, 3242 009 0069	Izslēgti no ciema teritorijas, neapbūvētas lauksaimniecības teritorijas, kuras apgrūtina elektrolīniju aizsargjoslas, arī ražošanas teritorija, nav plānota dzīvojamā apbūve vai cita apbūve	Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likuma 11.panta otrā daļa "ciema statusu var piešķirt novada teritorijas daļai, kurā ir vai tiek plānota koncentrēta apbūve, pastāvīgi dzīvo cilvēki un ir izveidota attiecīgā infrastruktūra"
Aiviekstes	Ķūģi	3242 007 0223, 3242 007 0162, 3242 007 0777, 3242 007 0024, 3242 007 0171, 3242 007 0172, 3242 007 0041, 3242 007 0092, 3242 007 0037, 3242 007 0205, 3242 007 0199, 3242 007 0166, 3242 007 0182, 3242 007 0158, 3242 007 0275, 3242 007 0167, 3242 007 0056, 3242 007 0170, 3242 007 0106, 3242 007 0174, 3242 007 0273, 3242 007 0165, 3242 007 0055, 3242 007 0126, 3242 007 0163, 3242 007 0128, 3242 007 0027, 3242 007 0235, 3242 007 0062, 3242 007 0134, 3242 007 0290, 3242 007 0211, 3242 007 0150, 3242 007 0279	Izslēgtas no ciema teritorijas, lauksaimniecības teritorijas un viensētu apbūve	Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likuma 11.panta otrā daļa "ciema statusu var piešķirt novada teritorijas daļai, kurā ir vai tiek plānota koncentrēta apbūve, pastāvīgi dzīvo cilvēki un ir izveidota attiecīgā infrastruktūra"

		3242 007 0155, 3242 007 0028, 3242 007 0061, 3242 007 0270, 3242 007 0204, 3242 007 0017, 3242 007 0265, 3242 007 0011, 3242 007 0043, 3242 010 0032,	Iekļauti ciema teritorijā	Ciēmam raksturīga koncentrēta savrupmāju apbūve, izvietojums gar autoceļu, sasaistot māju grupu Aizpurves ar ciemu, teritorijas ciēma attīstībai
Aiviekstes	Maiļupsala	3242 010 0062, 3242 010 0071, 3242 010 0027, 3242 010 0080, 3242 010 0038, 3242 010 0047, 3242 010 0030, 3242 010 0015, 3242 010 0046, 3242 010 0009, 3242 010 0010, 3242 0100 029, 3242 010 0042, 3242 010 0041, 3242 010 0020, 3242 010 0063, 3242 010 0045, 3242 010 0007, 3242 010 0025, 3242 010 0028, 3242 010 0031, 3242 010 0040, 3242 010 0017, 3242 010 0008, 3242 010 0033, 3242 010 0014, 3242 010 0064, 3242 010 0075, 3242 011 0100, 3242 011 0123, 3242 010 0011, 3242 011 0122, 3242 010 0074, 3242 010 0039, 3242 010 0035, 3242 010 0036, 3242 010 0043, 3242 010 0016, 3242 010 0077	Atcelts ciēma statuss	Nav ciēma raksturīgas koncentrētas savrupmāju apbūves un infarstruktūras
Aiviekstes	Krievciēms	3242 008 0047, 3242 008 0020, 3242 008 0041, 3242 008 0153, 3242 008 0070, 3242 008 0003, 3242 008 0048, 3242 008 0135, 3242 008 0017, 3242 008 0121, 3242 008 0098, 3242 008 0018, 3242 008 0099, 3242 008 0016, 3242 008 0066, 3242 008 0067,	Atcelts ciēma statuss	Nav ciēma raksturīgas koncentrētas savrupmāju apbūves un infarstruktūras

		3242 008 0143, 3242 008 0071, 3242 008 0049, 3242 008 0056		
Klaintaines	Rīteri	3258 007 0060, 3258 007 0039, 3258 007 0105, 3258 007 0192, 3258 007 0022, 3258 007 0144, 3258 007 0163, 3258 007 0111	Izslēgtas no ciema teritorijas, lauksaimniecības teritorijas un viensētu apbūve, meži, ūdeņi, neatbilst ciema prasībām	Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likuma 11.panta otrā daļa "ciema statusu var piešķirt novada teritorijas daļai, kurā ir vai tiek plānota koncentrēta apbūve, pastāvīgi dzīvo cilvēki un ir izveidota attiecīgā infrastruktūra"
Klaintaines	Stukmaņi	3258 009 0058, 3258 009 0278, 3258 009 0009, 3258 009 0099	Izslēgti no ciema teritorijas, neapbūvētas lauksaimniecības un mežu teritorijas, neatbilst ciema prasībām	Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likuma 11.panta otrā daļa "ciema statusu var piešķirt novada teritorijas daļai, kurā ir vai tiek plānota koncentrēta apbūve, pastāvīgi dzīvo cilvēki un ir izveidota attiecīgā infrastruktūra"
		3258 009 0333	Iekļauts ciema teritorijā, paredzot savrupmāju apbūvi un attīstību	Piekļaujas attīstāmai teritorijai
		3258 009 0329, 3258 009 0088, 3258 009 0374, 3258 009 0375, 3258 009 0376, 3258 009 0377, 3258 009 0378, 3258 009 0379, 3258 009 0230	Iekļauts ciema teritorijā, plānota jaukta centra apbūve gar Rīgas – Daugavpils autoceļu, kam pretī atrodas publiskā apbūve - maizes ceptuve un kafejnīca "Liepkalni", rekreācijas teritorijas	Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likuma 11.panta otrā daļa "ciema statusu var piešķirt novada teritorijas daļai, kurā ir vai tiek plānota koncentrēta apbūve, pastāvīgi dzīvo cilvēki un ir izveidota attiecīgā infrastruktūra"
Vietalvas	Odziņa	3292 011 0137, 3292 011 0140, 3292 011 0056, 3292 011 0121, 3292 011 0005, 3292 011 0113, 3292 011 0118, 3292 011 0114, 3292 011 0214, 3292 011 0135, 3292 011 0153, 3258 008 0202, 3258 008 0029, 3258 008 0167, 3258 008 0130, 3258 008 0239,	Izslēgti no ciema teritorijas, neapbūvētas lauksaimniecības un mežu teritorijas, neatbilst ciema prasībām	Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likuma 11.panta otrā daļa "ciema statusu var piešķirt novada teritorijas daļai, kurā ir vai tiek plānota koncentrēta apbūve, pastāvīgi dzīvo cilvēki un ir izveidota attiecīgā infrastruktūra"

		3258 008 0153, 3258 008 0241, 3258 008 0060, 3258 008 0253, 3258 008 0129, 3258 008 0164, 3258 008 0173, 3258 008 0163, 3258 008 0025, 3258 008 0108, 3258 008 0238, 3258 008 0157, 3258 008 0078, 3258 008 0032, 3258 008 0026, 3258 008 0236		
		3292 011 0189, 3292 011 0103, 3292 011 0106	Precizēts pa īpašuma robežu, izslēdzot īpašumu no ciema	Valsts zemes dienesta Nekustamā īpašuma valsts kadastra IS dati
Vietalvas	Vietalva	3292 006 0245, 3292 006 0042, 3292 006 0288, 3292 006 0076, 3292 006 0001	Precizēts pa īpašuma robežu, izslēdzot īpašumu no ciema	Valsts zemes dienesta Nekustamā īpašuma valsts kadastra IS dati
		3292 006 0232, 3292 006 0007, 3292 006 0040, 3292 006 0382, 3292 006 0238, 3292 006 0047, 3292 006 0146, 3292 006 0303, 3292 006 0013, 3292 006 0103, 3292 006 0023	Izslēgti no ciema teritorijas, neapbūvētas lauksaimniecības un mežu teritorijas, neatbilst ciema prasībām	Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likuma 11.panta otrā daļa "ciema statusu var piešķirt novada teritorijas daļai, kurā ir vai tiek plānota koncentrēta apbūve, pastāvīgi dzīvo cilvēki un ir izveidota attiecīgā infrastruktūra"